Voorstellig van ons eerste kerkje

Plan van de kerk tot 1841

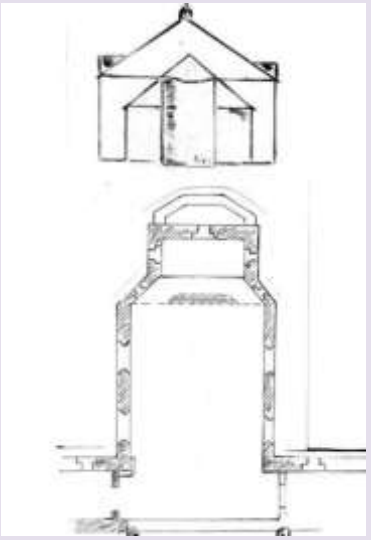

Briefwisseling gevoerd bij de bouw van de parochiekerk van Nukerke **zie hiernaast plan van de oude kerk tot 1841**

Bovenaan de schets van de oude kerk eind 1841. Deze werd gesloopt om op dezelfde plaats een nieuwe en grotere kerk te bouwen.
De plannen voor de bouw van de huidige kerk werden gemaakt in de lente van 1841. Er werd tevens een woonhuis voor de pastoor gebouwd; de pastorie.
Roelandt Louis Joseph Adrien (1786-1884) wonende in Gent werd als ontwerper van de nieuwe kerk aangeduid. (In archieven van 1827 staat een L. Roelandts als “Directeur , Lid van het Koninklijk Instituut Bouwkunde”) Hierna volgen enkele brieven en ten slotte Le Cahier de charges of het Lastenboek. De tekst werd hier zo getrouw mogelijk weergegeven, weliswaar in een moderne versie. In de oorspronkelijke tekst werden talrijke woorden met een hoofdletter geschreven en ontbreken soms accenten, punten en komma’s.. Frans was toen nog de voertaal van de burgerij vandaar…! Een paar brieven werden in het Nederlands geschreven. Uit die brieven blijkt dat de betalingen aan de architect niet vlot verliepen. Nukerke was allicht geen rijke gemeente. Er werden dus waarschijnlijk geldschieters gezocht. Was Platteau een van hen ? Hij was notaris te Oudenaarde en kerkmeester van de parochiekerk van Nukerke..
Om u te moeite te sparen het technische deel “Cahier de charges” te lezen vermelden we dat de huidige kerk 33 921,34 fr kostte, althans volgens bestek.

Brief van 16 april 1841
Gand 16 avril 1841

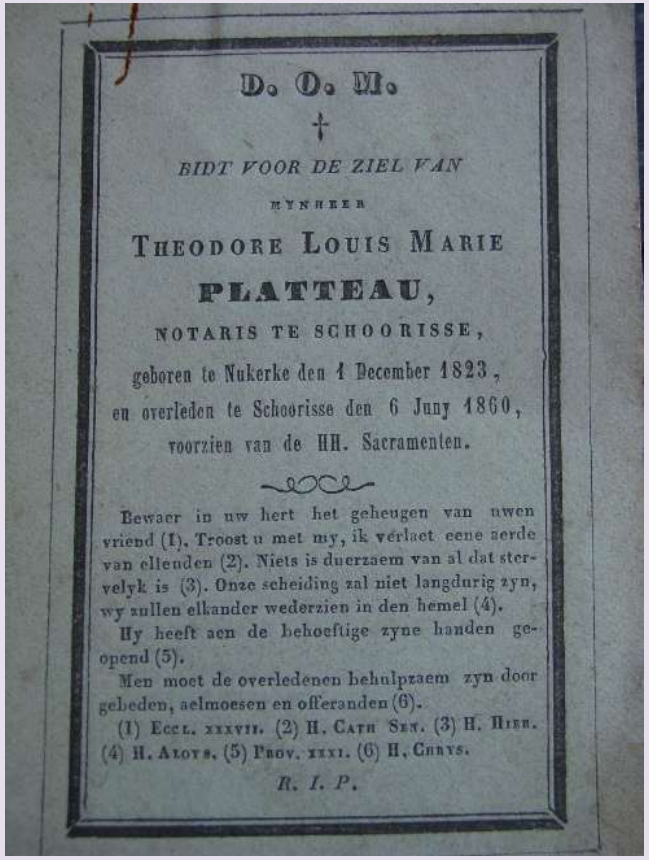

D. O. M.

†

BIDT VOOR DE ZIEL VAN

MYNHEER

THEODORE LOUIS MARIE

PLATTEAU,

NOTARIS TE SCHOORISSE,

geboren te Nukerke den 1 December 1823,

en overleden te Schoorisse den 6 Juny 1860,

voorzien van de HH. Sacramenten.

Bewaer in uw hert het geheugen van uwen vriend (1). Troost u met my, ik verlaet eene aerde van ellenden (2). Niets is duerzaem van al dat stervelyk is (3). Onze scheiding zal niet langdurig zyn, wy zullen elkander wederzien in den hemel (4).

Hy heeft aen de behoeftige zyne handen geopend (5).

Men moet de overledenen behulpzaem zyn door gebeden, aelmoesen en offeranden (6).

(1) Eccl. xxxvii. (2) H. Cath Sen. (3) H. Hier. (4) H. Aloys. (5) Prov. xxxi. (6) H. Chrys.

R. I. P.

Op 16 april 1841 schrijft de ontwerper van de nieuwe kerk in Nukerke, Roelandt uit Gent, een brief aan de burgemeester Van Butsele én een brief aan de pastoor van Nieukerke, Nieuwerkerke, Nukerke -blijkbaar wist de ontwerper eerst niet heel juist wáár die kerk zou komen - arrondissement Audenaarde.
Hij laat weten dat hij de eer heeft twee plannen voor te leggen betreffende de vergroting van de kerk in de gemeente. Hij vraagt hierbij de ontwerpen goed te bestuderen ten einde hem t' een en t' ander te laten weten, ook naar welk plan hun voorkeur gaat. Dan zou hij spoedig een nauwkeurige schatting maken betreffende de werken.

Gand 16 avril 1841
Monsieur le Bourgemestre Van Butsele
Nieukerke, Nieuwerkerken, par Audenarde
J'ai l'honneur de vous envoyer avec la présente deux plans dessin pour l'agrandissement de votre église de la commune, Je vous prie de bien vouloir examiner l'un et l'autre; et en me les retournant et de me dire une réponse auquel des deux projets vous donnez la préférence du moment que cela sera fixé sur vos choix j'en ferrai de suite l'estimation afin de pouvoir prendre les mesures surplace et mettre en place en ouvrager une adjudication le plus promptement possible. Je soumets ces pièces à votre impression et à celle de Monsieur le Curé avec prière de bien vouloir examiner l'un et l'autre
En attendant votre réponse je vous prie Monsieur le Curé de recevoir l'assurance et ma parfaite considération

Brief van Gent 22 february 1842
Mr Platteau, Notaris te Oudenaarde, kerkmeester te Nukerke
M De heer Jr Van Butsele burgemeester te Nukerke
Bericht mij doen schrijven in date van 17 dezer, dat u gelast is mij te voldoen voor het maken der plan, bestek en cahier van lasten tot het vergroten van de kerk van de gemeente Nukerkerk.
Ingevolge hebben de eer u vriendelijk verzoeken van fr 1000 te laten geworden , de bewijsstukken op tijds aan de heer Van Butsele opgezonden zullen zekerlijk in uwe …bovensstaande zijn
In afwachting Mijnheer hebben de eer U te groeten met opreghtelijke achting.

Getekend

Brief van 18 juni 1842 van de ontwerper
Mijnheer Platteau –doorstreept- Van Butsele – doorstreept – Platteau.
Ik heb de eer u te herinneren aan mijn brief van met de vraag hem de lonen te betalen voor het tekenen van de plannen, bestek en lastenboek.
Ik hoop na die lange tijd van u nieuws te vernemen.

18 juin 1842
Monsieur Van Butsele Platteau
J'ai l'honneur de vous rappeler ma lettre du … qui vous priait de vouloir me faire parvenir le montant des honoraires qui me sont dus pour les plans devis et débourses fait pour l'église de nukkerke je ne sais à quoi attribuer ce retard, veuillez je vous prie me mandater qu'elle raison ou motif exacte pour ne pas solder ce qui me revient. Depuis si longtemps en attendant de recevoir de vos nouvelles j' ai l'honneur …
getekend

Brief van July 1842 (7 juli)
Gand July 1842
Mr den Eerwaarden Heer Pastor der Gemeente Nukerke
Tijdens dat UE mij verzoght heeft tot het vervaardigen van plans, teekeningen, besteks en claudetine tot het vernieuwen der kerk uwer gemeente, hebben alles aangewend om deze ten beste volgens uw intentie daarvan te voldoen.
Wij hebben de eer gehad u mijn rekening van honoraires toe te zenden ten bedrage van fr 1000- intusschen hebben … prudentie gevoerd met de Heeren kerkmeesters Platteau, die gemelde rekening maar verstaan te voldoen met een somme van 400 francs , met dat deeze somme vergroot Ik bevinde mij in het geval van deze nie te kunnen ontfangen

†

BID VOOR DE ZIEL
VAN MYNHEER
Frederic Napoleon
PLATTEAU,
Burgemeester en Notaris te Schoorisse, Lid van den Provincialen Raed van Oost-Vlaenderen, eersten Suppleant van het Vredegeregt van't kanton van S.te Maria-Hoorebeke.

GEBOREN TE NUKERKE DEN 11 SEPTEMBER 1809, EN OVERLEDEN TE SCHOORISSE DEN 17 JULY 1851.

Ik heb kwelling en pyn geleden en den naem des Heere heb ik aenroepen. Ps. 14.
Hy spysde de hongerige en kleedde de naekte. Tob. 1.
Ik ben verblyd over het gene my gezegd is wy zullen gaen in het huis des Heere. Ps. 121.

R. I. P.

Audenaerde, Gebroeders Beyernaege.

Ik komme UE met deeze verzoeken mijne rekening van 600 fr te willen vereffenen aangezien dit billijk is en te willen een zaeke afdoen die reeds al lang zoude moeten geeyndigt zijn.voor mijne honorarires
In afwachting hebbe de eer UE te groeten Mr den Pastor met bezondere achting

Brief van 3 augustus
Gent 3 augustus
Mijnheer den Pastor.
Ik hebbe de eer gehad UE (U edele) te schrijven den 7 july 1843 om u te verzoeken aan mij het bedrag mijner honoraires van fr 1000 te laaten geworden voor mijn honoraires voor het vervaardigen der plans van het vergrooten der kerk uwer gemeente. Ik komme UE andermaal verzoeken deze rekening te willen vereffenen en mij met een antwoord te vereren om te weten welke redenen er bestaan dat er aan mijn vraag niet werd (wordt) voldaan.

Cahier de charges

p.1 Travaux pour la construction et l'agrandissement de l'église de Nukerke
Province de la Flandre-orientale
Commune de Nukerke, districk d'Audenarde
Cahier de charges, clauses et conditions pour l' adjudication publique et au rabais de travaux à faire pour la construction de la tour et l'agrandissement de l'église de Nukerke, districk d'Audenarde.
Exposition du projet

Chapitre 1°
Les travaux qui font l'objet de la présente entreprise consistent: 1) dans la démolition, excavation et délai de la tour existante, et la reconstruction d'une nouvelle tour, suivant plan, élévations, coupes et devis; 2) dans la démolition, excavation et déblai des parties de murs, charpente ::, qui se trouvent dans l'enceinte pour y établir les nouvelles constructions pour l'agrandissement de l'église, le tous suivant plan, coupes, élévations et devis.
Chapitre 2 Mode d'exécution.

Démolitions et excavations.
Les démolitions et excavations pour les fondations de la tour que pour les nouvelles constructions pour l'agrandissement de l'église seront faites par et aux frais de l'entrepreneur. Les matériaux, en général, provenant de cette démolition, resterons au bénéfice de

l’entrepreneur qui pourra les employer pour les fondations pour autant qu’ils aurons les qualités requises, et qu’il serons reconnus et acceptés par le délégué de l’administration communale; l’entrepreneur sera tenu d’égaliser et d’araser tous les terrains tant dans l’intérieur de la tour de l’église, que le pourtour de toutes les nouvelles

Constructions. L'intérieur sera fait avec des menus décombres et du sable propre recevoir le pavement.
Chapitre 3 Maçonnerie. Fondations
Les fondations serons faites et exécutées d'après les dimensions décrites au devis et suivant les tracés des plans et coupes, avec des moëllons provenant de la démolition de l'église et de la tour existante, pour autant qu'ils seront reconnus bons
p.2
et acceptés par le délégué de l'administration communale, si en tout cas il ne s'y trouvait dans la démolition pas suffisamment pour construire toutes les fondations, l'entrepreneur devra s'en procurer en (moëllons) (pierre de Tournai) d'une dimension convenable, l'entrepreneur prendra soin à ce qu'il ne se trouve aucune partie des vieilles constructions dans les tracés des nouvelles, pour éviter les affaissements, mais exécutés, autant que possible, toutes à la fois.
Le sol des tranchées des fondations sera dument nivelé et dame, on y place en couche de trois centimètres d'épaisseur de chaux vive pulvérisée, destine à recevoir à sec une première assise de moëllon, sur laquelle on coulera du mortier de chaux et cendre de boulet que l'on introduira avec du menu décombre avec soin dans tous les joints et vides.
Toute l'élévation des fondement se fera en trois retraites, comme il est indiquée dans les coupes; ils ne pourrons être bloqués, contre les terres, mais seront élevés à plomb et parallèlement enter deux lignes faisant parement de chaque côté, au)fur et à mesure, que les fondations s'élèveront et au moins de deux en deux tas, l' entrepreneur fera remplir et dûment damer les vides des tranchées à la satisfaction de l'inspecteur des travaux; l'entreteneur fera un choix dans les moëllons de manière à ce que chaque assise soit régulière et d'une même hauteur.
Après l'achèvement des fondations et leur arasement on établira les plinthes en pierre de Tournay, telles comme il est porté au devis, plan et façades.
Les fondations en général, et jusqu'au-dessus de la plinthe serons faites et exécutées en mortier de cendrée.
Murs en élévation
Les murs en élévation serons faits en briques neuves de haut escaus dites, boerensteen, d'après les dimensions décrite au plan et devis, il sera tenu de construire les piliers avec doubleaux, voutes, décharges au-dessus des fenêtres et portes en briques de Rupelmonde d'après les dimensions décrites au devis et suivant les règles de l'art avec du mortier ordinaire de chaux et sable maigre.
Les différents cintrages pour arcs-doubleaux, voutes et décharges seront faits et placés par l'entrepreneur comme étant compris dans la masse de l'entreprise.
La pose des bois de rencontre, linteaux de portes et fenêtres, des sommiers, charpente, les entrailles dans les parties existante et les autres ouvertures à ménager pour loger la charpente, liens, ancres, fers .. seront faits et placés par l'entrepreneur, comme étant porté dans la masse de l'entreprise.
Les parties voutées de l'édifice à construire ne pourront être décintrées sans les ordres exprès du délégué de l'administration communale, et le seront avec toutes les précautions nécessaires.

Toute la maçonnerie des murs en élévations devra être exécutée et élevée à la fois tant que faire se pourra, les briques devront être fortement arrosées avant d'être mis en en œuvre, et l'arrosement se renouvellera tous les quatre tas si le délégué de l'administration communale le juge nécessaire.
Les briques pour les diverses natures d'ouvrage seront de toute première qualité bien cuites et formées, d'une couleur brune, les plus cuites devront servir pour les parements des murs à l'extérieur, les briques qui n'auraient point les qualités requises seront rejetées et devront être éloignée du chantier de l'ouvrage.
La chaux tirée de Tournay sera bien cuite et non éventée, sans durillons ni parties étrangères elle sera éteinte avec une quantité d'eau suffisante et passée au tamis.
La chaux qui ne rendra pas après le foisonnement les 4/5 en plus de la chaux vive sera rebutée et immédiatement éloigné du chantier de l'ouvrage.
La cendre de Houille devra être pure et ne pourra avoir été atteinte d'humidité, elle sera triturée à la dame et passée au tamis. Le sable devra être pur, maigre et de 1ière qualité.
Mortiers d'ouvrages seront comme suis :savoir.
Pour toutes les fondations jusqu'au-dessus des plinthes sera composé chaux de Tournay et de ¼ cendre de houille. Ce lui pour les piliers dans l'intérieur ainsi que tous les murs de l'extérieur tant que pour le tour que pour l'église sera composé de 3/5chaux de Tournay, 2/5 sable, ; ce lui pour les voutes, avec doubleaux et décharges sera de ¾ chaux et ¼ sable et pour le pavement un chaux pure coulée. Les mortiers seront fortement travaillés et

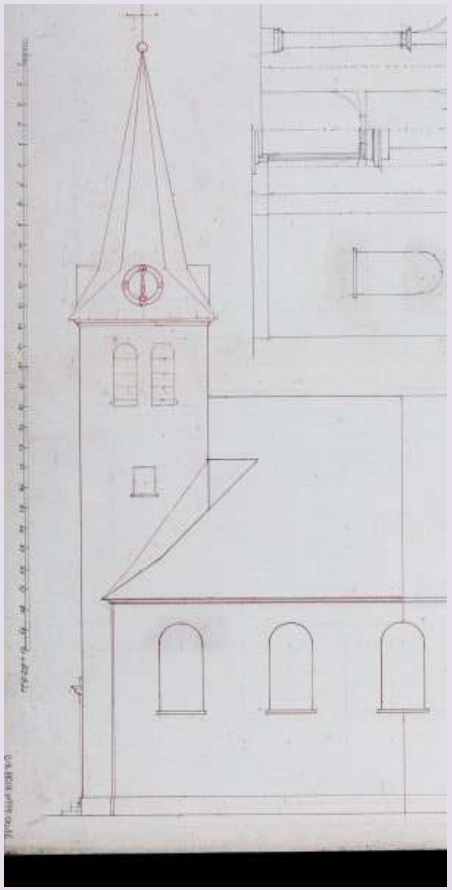

Observaetien op het plan der kerk te Nukerke
1° men zoude beginnen links van het portael eenen bezonderen trap te hebben voor den oksael
2° de twee groote vensters te supprimeeren in de façade
3° dan het magazin rechts den toren van de kerk afgezonderd worden mits ingank voor een groote deur en dat de kleyne ingank onder de trap der toren
4° door de deuren in het portaal voor het oksael links en voor den toren regts als ook de kleyne deur langs buyten van de toren sterk en van goed hout en met zware sloten gemaakt worden
5° het binnen werk der toren moet gereguleerd worden voor dry klokken te hangen.

Lastenboek van de kerk te Nukerke

De volgende gegevens werden overgenomen uit het oorspronkelijk document

Devis estimatif pour la construction et l'agrandissement de l'église de Nukerke District Audenarde Province de la Flandre Orientales 1841

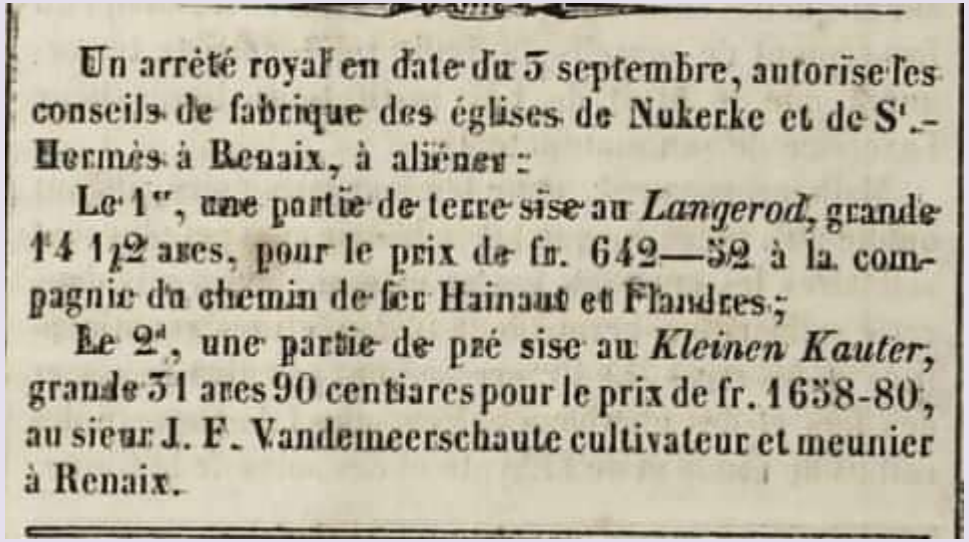

Un arrêté royal en date du 5 septembre, autorise les conseils de fabrique des églises de Nukerke et de S^t.-Hermès à Renaix, à aliéner :

Le 1er, une partie de terre sise au *Langerod*, grande 14 1/2 ares, pour le prix de fr. 642—52 à la compagnie du chemin de fer Hainaut et Flandres ;

Le 2^d, une partie de pré sise au *Kleinen Kauter*, grande 31 ares 90 centiares pour le prix de fr. 1658-80, au sieur J. F. Vandemeerschaute cultivateur et meunier à Renaix.

Désignations

Démolitions Excavations déblai et remblai pour tranchées des fondations tant pour la nouvelle construction de la tour que pour toutes les parties des murs pour l'agrandissement de l'église, sont chargé de l'entrepreneur comme tant portés dans la masse de l'entreprise.

	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
Fondations en Moëllons pierre de Tournay coulée avec mortier									
composé de ¾ chaux et ¼ cendre de houilles									
Les parties pour tous de la tour avec tranchées et retraites		20.00	2.00	1.20	48.00				
Les deux parties de chaque côté de la tour	6.25	12.50	1.50	1.20	22.50				
Les deux parties latérales ainsi que les deux parties de face de chaque côté de la tour		44.00	1.50	1.20	79.20				
Les deux piliers2.00	2.00	4.00	2.00	1.20	9.60				
					159.30		159.30	8.00	**1274.40**
Murs et élévation de la tour									

Les quatre parties pourtour à réduire pour vides de la tour développée		20.00	1.10	24.50	539.00				
Deux partie d'entrée intérieur et extérieur		4.80	1.10	4.80		23.34			
Deux fenêtres 1ier étage		4.00	1.10	3.80		16.72			
Deux petites fenêtres dans la façade		1.40	1.10	3.80		5.39			
Huit ouvertures à la sonnerie		8.00	1.10	2.90		25.52			
						72.97	466.09		
Murs en élévation de l'église									
Les deux parties murs de chaque côté de la tour		11.50	00 .70	15.00	120.75				
Les deux parties murs latéraux aussi que les deux parties façade		49.40	00.70	10.80	328.10				
A déduire 8 fenêtres dans les façades					448.85				
Les deux piliers chaque	2.10	16.80	00.70	3.70		43.51	405.34		
	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
Les 2 parties maçonnerie arcs doubleaux au-dessus des piliers développés	00.70	1.40	00.70	7.30			7.15		
Les 6 arcs doubleaux travers de l'église petite nefs et grande développés		19.20	00.60	6.00			69.12		
Petites nefs et grandes développés		54.00	00.80	00.60			25.92		
Deux voutes dans l'intérieur de la tour développée		8.20	4.10	00.20			6.72		
							980.28	16.00	**15684.48**
									16958.88
Désignations									
Pierre d'Ecaussines et de Tournay. Le pourtour de la nouvelle construction Plinthes prises à une hauteur de O,50ième . Les pierres de Tournay en revêtissement de paneresse et boutisses		51.00		0.50			25.50	12.00	**306.00**
Pierre d'Ecaussines									
3 seuils à l'entrée de l'église		10.40	0.40	0.17			0.71		
s se piliers	1.20	2.40	1.20	0.40			1.15		

2 bases de pilastres	1.40	2.80	1.40	0.40			1.57		
4 bases de pilastres	1.20	4.80	0.40	0.40			0.77		
2 dalles de piliers	1.20	2.40	1.20	0.15			0.43		
2 id de pilastres	1.40	2.80	1.40	0.15			0.59		
4 id id	1.20	4.80	0.40	0.15			0.29		
8 seuils de fenêtres	2.50	20.00	0.60	0.15			1.80		
1 entablement au-dessus de la porte		3.80	0.90	0.30			1.03		
1 bande au-dessus de l'entablement		3.00	0.30	0.40			36		
6 petites seuils façade tour	1.60	9.60	0.30	0.12			35		
							9.05	160.00	**1448.00**
Charpente en bois de chêne									
Constructions de la tour 1ier étage									
4 poutrelles	4.70	18.80	0.25	0.25			1.18		
4 id	4.70	18.80	0.30	0.25			1.41		
4 id	4.70	18.80	0.20	0.20			0.75		
8 montants et moises	4.50	36.00	0.15	0.15			0.81		
	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
6 poutres formant sablière sous le campanile									
4 sablières	5.60	33.60	0.30	0.15			1.51		
	5.60	33.60	0.30	0.15			0.67		
1ière partie flèche de la tour		13.00	0.15	0.15			0.29		
8 jambes de force	3.00	24.00	0.15	0.15			0.54		
8 moises	2.10	16.80	0.15	0.10			0.25		
8 pièces au-dessus de jambes de force		18.10	0.15	0.15			0.41		
							7.82		
2ième partie									
8 jambes de force long chaque	3.20	25.60	0.12				0.37		

8 moises l…..	1.70	13.60	0.12	0.10			0.16		
8 pièces au-dessus ses jambes de force		11.50	0.15	0.12			0.21		
3ième partie – flèche									
8 jambes de force		20.80	0.15	0.10			0.31		
8 moises	1.10	8.80	0.10	0.10			0.19		
8 pièces entraits	1.30	10.40	0.10	0.10					
		19.20							
12 pièces en forme de croix		30.00	0.15	0.12			0.54		
32 chevrons		56.00	0.8	0.8					
16 id		208.00	0.8	0.8			1.99		
8 id		48.00	0.8	0.8					
		312.00					11.59		**18712.88**
Désignations									
Charpente de 10 lucarnes									
4 lucarnes pour recevoir le cadran		32.00	0.15	10			0.48		
6 petites lucarnes		21.00	0.10	10			0.21		
	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
Charpente de l'église									
4 poutrelles au-dessus des nefs latérales	5.50	22.00	0.25	20			1.10		
4 montants	4.50	18.00	0.20	15			1.30		
4 jambes de force	6.30	25.20	0.20	15					
		43.20							
2 poutres à la nef principale	10.70	21.40	0.30	0.30			1.93		
4 jambes de force	6.40	25.60	0.20	0.15			0.77		
2 poinçons hauteur chaque	5.00	10.00	0.30	0.15			0.45		
12 moises	29.40	29.10	0.15	0.10			0.44		

16 pièces d'appui		28.00	0.10	0.10			0.28		
	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
13 sablières faitières et entières	13.70	178.10	0.15	0.10			2.67		
56 chevrons	13.80	772.80	0.8	0.8			495		
							26.17	130.00	**3389.10**
Feuillet du fait de l'église									
2 versants	14.50	29.00	15.00				435.00		
Id de la tour les 3 pièces développées		17.20	13.00				223.60		
							658.60	3.00	**1975.80**
Fer									
12 ancres avec leurs clefs							180.00		
12 id							120.00		
12 chaines aux 3 étages de la tour avec clefs 94.80^{e} à 6 kilog pour mètre courant							388.80		
4 chaines façade principale, 24e à 6 k							144.00		
Boulons et crochets à la charpente de la tour							200.00		
pour liens à graffes crochets et petit fer pour l'église							200.00		
							1232.80	0.50	616.40
Pour neuf chassies en fer de forge garni de verres demi-blanc et évalué à 185 fr							9	185	1665.00
Menuiserie									
Un escalier dérobé pour tour en bois de chêne 54 marches							54	à 6 fr	324,00
Un id id 9 marches							7	à 6 fr	42.00
2 échelles long ensemble 8.30 à							8.30	3 fr	24.90
8 chassies à la sonnerie évalué chaque							8.00	12 fr	96.00
1 Porte principale en bois de chêne haut de 5 m large 2.50 garni de ferailles							1	150 fr	150.00

6 Petites portes garnies de ferailles évalués chaque							6	30 fr	180.00 fr
	Longeur chaque	**Longeur totale**	**Largeur**	**Epaisse en hauteur**	**Cube brut**	**Déduction pour vides**	**Prix réel mètre**	**Prix par mètre**	**Montant**
2 id portes fenêtres à la façade évalues chaque							2	15.00	30.00 fr
Plafonnage compris cintrage en arc-Doubleaux									
Voûtes en berceaux et arêtier toute la superficie de la grande nef développée		13.00	11.50				149.50		
Id des deux nefs latérales ensemble		14.00	1570				219.80		
							369.30	6.50	2400.15
									29606.57
Crépissage									
Le pourtour des 2 nefs latérales développées		64.00	7.50				480.00		
La partie du centre,contre la tour		12.70	8.00				101.60		
La partie au dessus des arcs doubleaux du côté de la nef		5.50	15.50				85.25		
Pourtour de l'intérieur de la tour							144.00		
Id de l'escalier intérieur développé							48.00		
							758.85	1.50	1138.27
Couverture en ardoise									
Les 2 versants de l'église	14.50	29.00	15.00				433.00		
8 faces développées de la tour largeur moyenne		17.20	13.00				223.60		
							658.60	4.50	2963.70
Pavement en pierre de Basècles de 32e d' ésquivissage toute la superficie de la nouvelle construction									
La partie du cintre		11.40	18.70				213.18		
		4.15	14.00				58.10		
							271.28	10.00	2712.80
									36421.34
A déduire pour démolition de la tour ainsi que les parties de l'église évaluées									2500.00

									33921.34

Fait et dressé le present devis estimatif par le soussigné architecte
Montant à la somme de trente trois mille neuf cent vingt et un francs trente quatre centimes
Gand le 3 avril 1841
Signé L Roelandt
De vorige tekst Archief UG

Volgens de boekjes.

Onze-Lieve-Vrouw Tenhemelopneming, parochiekerk te Nukerke. Deze eenvoudige classicistische dorpskerk van ca 1775 ligt op een hoogte van 87 m boven de zeespiegel. De oudste vermelding van de parochie gaat terug tot 1116. Parochies bestonden lang voor er soms sprake was van een stad of gemeente. Het staat met zekerheid vast dat de naam Nukerke betekent “Nieuwe kerk”, “Nova Ecclesia”. “Dit kan verklaard worden door het feit dat de kerk van Nukerke, wiens patronaat toebehoorde aan het kapittel van Kamerrijk (Cambrai, nu Noord-Frankrijk), omwille van het groot aantal gelovigen dat er de godsdienstige plichten kwam vervullen, tot afzonderlijke parochie werd verheven en aldus werd afgescheiden van Melden. Nukerke vormde reeds lang met Melden een “vierschaere”(1) en maakte met zeven andere lokaliteiten, deel uit van de baronie die de grondeigendommen, gelegen tussen de twee beken “de Marcke en de Ronne” groepeerde. Deze baronie in de kasselrij van Aalst was leenplichtig tegenover het feodaal hof van de hertog van Kleef te Heinsberg nabij Aken. In 1647 behoorden de dorpen, Nukerke, Edegem, Leupegem, Volkegem, Elst, Melden en Kerkem aan de Baron van Pamele toe. De Nederlandse regering kende op 4 augustus 1818 aan de gemeente Nukerke een wapen toe van lazuur (blauw) met de godin Ceres van goud. Ceres was de Romeinse godin van de vruchtbaarheid. Daarom stond ze op het wapenschild afgebeeld met een bundel korenaren in de linkerarm en de rechterhand aan de ploeg geslagen. Op die wijze wordt deze tak van bedrijvigheid (landbouw) eigen aan de gemeente op een zinnebeeldige manier voorgesteld. Dit wapen werd bekrachtigd bij KB va11 september 1843. Interessant om weten is het feit dat de gemeenten Voorde en Zulzeke hetzelfde wapen kregen toegewezen op 4 augustus 1818. In oude documenten werd de volgende schrijfwijze van de gemeentenaam teruggevonden: 13 en 14de eeuw Neukirchen, 1538 Nieukerke, 1618 Nova Ecclesia – 1657 Neukercke – 1678 Nieukerk – 1679 Neukerk – 1689 Nieukercke – 1733 Neuféglisse – 1736 Nuyckercke – 1746 n’oeuf es-glisse – 1748 Nukerke - 1767 Nukercke – 1779 Nieuwkercke ,in het jaar negen en tien van de Franse Revolutie achtereenvolgens Nieuwerkerken en Neuwkerke ook nog Nukercke, in het jaar 1851 Nukerke en sindsdien ongewijzigd.

Kerkelijk gezag

Na de tijd van protestantisme namen de Jezuïeten in de 16de eeuw de zaak in handen en ontstond er een contrareformatie als heftige tegenreactie hierop want de behoeders van de kerk waren soms geen voorbeeld bij het uitdragen van het christelijk geloof. Deze hervorming zorgde voor een verhoogde kerkbouw met een zorg voor een interieur vol kunstwerken als schilderijen en eiken beelden. Zie later de Barokstijl. De pastoor was naast de notaris en de baron de voornaamste persoon van het dorp. De kerken kregen voortaan hoge spitstorens om de belangrijkheid van het kerkelijk gezag te onderstrepen en vooral om indruk te maken op de gelovigen. Heiligenbeelden vulden terug de kerkruimte en de Mariaverering werd aangemoedigd.

De scherpe torenspits. Aangezien de kerk is toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart dan kan de architect het idee hebben gehad een scherpe torenspits te voorzien. Daarom die spits die de symbolische weg wijst naar de hemel. In sommige kerken namen de geestelijken de hemelvaart nogal letterlijk. Een Mariabeeld voorzien van een haak in de kroon werd langzaam hoog opgetrokken in het koor, kwestie dat de gelovigen een beeld kregen van het feit hoe een werkelijke hemelvaart er moet uitgezien hebben. Met wat wierook er bij was een wolkje vlug gemaakt. Sint-Antonius-abt is de tweede patroonheilige van de kerk. Links van het koor is de zijkapel van O.L.V. Hemelvaart, rechts van het koor is de zijkapel van de H. Antonius. In een andere rubriek leest u meer over die Antonius. De Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk in Sint-Maria Horebeke uit 1790 heeft dezelfde torenspits als die van Nukerke.

De kerk in de loop der jaren. “Te Nukerke is de kerk in 1593 en de toren in 1593 behoorlijk gedekt, maar zonder koorvensters in 1593, die evenwel in 1595 worden hersteld; zonder één enkel venster in het schip, wordt de kerk in 1595 gewit; het dak het Onze-Lieve-Vrouwkoor, dat was ingestort in 1604, wordt in 1605 heropgebouwd; de daken van het hoogkoor zijn zo slecht zodat het regent op het altaar (1606), het nieuwe dak (1612) heeft zoveel geleden onder de storm zodat een strobedekking nodig is (1613); in 1623 krijgt de Sint-Antoniuskerk een nieuwe vloer.
In 1848 is alles klaar. “De kerk onlangs voor het grootste deel nieuw gebouwd, is althans geheel opgetrokken en het pastoreel huis bevindt zich ook in goeden staet.”
Vóór de Beeldenstorm had de kerk van Nukerke vijf altaren en bewaarde ze in een zilveren kruis relieken van het Heilig Kruis en van Sint Andreas, van de hut van Joannes de Doper. Hier bestond tevens de gewoonte het reliekenschrijn van Sint-Stefaan rond te dragen, maar het werd door de ketters in 1556 volledig vernield. “feretrum S. Stephani in nihilum reductum per hyreticos, neque quidquam recuperari potuit” (1569) In 1597 zijn er geen relieken meer.
In 1717 zijn er volgens de dekanale verslagen drie altaren. Het hoofdaltaar bezit een schilderij dat de verrijzenis van Christus voorstelt. Een ander altaar heeft er een dat de hemelvaart van Maria uitbeeldt. Men vereerde dus vooral Maria en Antonius . In 1751 vereerde men naast “de Alder-heyligste Maget ende Moeder Godts Maria, onse Patroonesse, wiens weirdig Broederschap van den H. Roosencrans alhier (tot ons geluck) verkregen is “den H. Anthonius Abt, onsen Patroon” en “de H. Agatha wiens Reliquien in onse

Parochiaele Kercke syn berustende, ende alhier gedient ende geert worden.” Men was er blijkbaar in geslaagd nieuwe relieken op de kop te tikken; Agatha werd aanroepen als “troost ende hulpe van alle die met heete en Brandende Sieckten als wild en Vliegende vieren Gequelt worden”.(Annalen Ronse)
Reeds ten tijde van Mercator (1512-1594) trokken cartografen er op zomerse dagen op uit om vanop de kerktorens metingen te verrichten en plannen te maken in dienst van de legers. Vanaf de 17de eeuw werden de kadasterkaarten ingevoerd. Onze kerk lag er dus strategisch op een uitstekende plaats. Vanop de hoge toren had men een prachtig uitzicht op het wijds dal. (Zie ook de toepassing van de telegraaf van Chappe 19de eeuw).

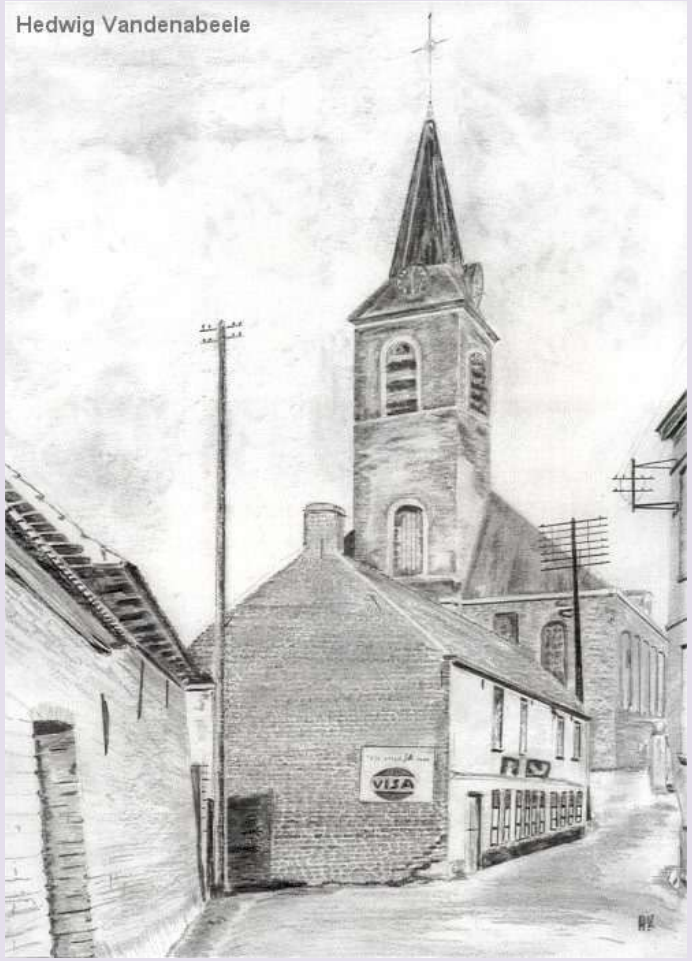

Kerkvaandel van de Congregatie "Jonge dochters van Nukerke".

De betreffende congregatie is gesticht in 1874. Het was een bloeiende vrouwenbond van ongehuwde vrouwen die een grote toewijding tot de “Vlekkeloze Maagd” betuigden. Het vaandel is nog in zeer goede staat.

De laatste suisse in de kerk te Nukerke

De laatste suisse in de O.-L.H.-Hemelvaartkerk te Nukerke was Richard Couvreur die in een klein boerderijtje woonde langs de Mellinckstraat nr 5 te Nukerke waar nu reeds de vierde generatie woont. Een suisse is een ordebewaarder die aangesteld werd in sommige katholieke kerken. Ze droegen een uniform met vermelding “politie” (zonder politionele macht natuurlijk) met staf of hellebaard (hier in de betekenis van een strijdbijl aan een lange spies) en een bandelier, een brede draagriem of band over schouder en borst. Hun taak bestond erin o.a. praters en “telaatkomers” terecht te wijzen en oneerbiedige houdingen te verbieden, o.a. het dragen van hoed of klak. Zatteriken werden zonder veel onthaal naar buiten verwezen. Kinderen keken met heel veel ontzag die strenge man aan en durfden geen vin te verroeren. Dat fel blinkend koperen strijdbijl gaf geen vredig gevoel. Althans, zo heb ik het beleefd. Ik vond die man in elk geval angstaanjagend.

Richard Couvreur werd “*geboren te Etichove den 18 September 1878 en godsvruchtig in den Heer ontslapen te Nukerke den 14 Mei 1933, voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden. Hij was lid van de confreriën van het Allerheiligste Sacrament,- het H.Hart,- de Derde Orde van den H. Franciscus en van den H. Franciscus-Xaverius.”*

Uit het doodsprentje of bidprentje vernemen wij dat Richard weduwnaar was in een eerste huwelijk met Odi le de Catelle en bij het sterven de echtgenoot was van Adèle Aelvoet.

De tekst op zijn doodsprentje luidt verder als volgt:

"Gelukkig den mensch die de dood steeds voor ogen heeft en zich dagelijks bereidt om te sterven. Nav.Christi X.

Hij gaf luister aan de feesten en verheerlijkte de hoogtijden tot het einde van zijn leven, opdat men den Heiligen Naam der Heeren zoude prijzen en in den vroege morgen Gods heiligheid verkondigen. Eccl.XLVII,12.

Vaarwel, Beminde Echtgenoote, Kinderen en Kleinkind, troost u, we zullen elkander wederzien. Duurbare vrienden, lange jaren was ik voor U in de kerk op mijnen post, gedenkt U mijner, Gij, die daar missen of goddelijke diensten bijwoont. Mijne zusters en dochters den Heer in 't klooster toegewijd, op uw aandenken in 't gelid betrouw ik het meest.

H. Hart van Jezus, wees mijn heil. 500 dag. afl.

Zoet Hart van Maria, wees mijn toevlucht. 800 dag. afl."

Het bidprentje werd gedrukt in de Drukkerij P.Hoffmann te Nukerke.

Zijn tweede kleinkind, een jongen, kreeg zoals toen gebruikelijk was, bij zijn geboorte in 1934, de naam van grootvader, nl. Richard.
We begrijpen best waarom Richard die voorname taak kreeg toebedeeld van pastoor Reyns. Hij stamde uit een diep christelijke familie; hij had immers twee zussen en 2 dochters die kloosterzuster waren.

Binnenzicht van de dorpskerk te Nukerke. Het meubilair van de portiekvormige hoofd- en zijaltaren zijn 18° eeuws alsook de twee biechtstoelen en de marmeren doopvont met koperen deksel, waarop de “Slang van de bekoring” is afgebeeld. De doopvont werd in de jaren 70 vooraan in de kerk geplaatst. Het overige meubilair is 19° eeuws zoals de communiebank in smeedijzer en koper, het hek van de doopkapel, het koorgestoelte, de kerkmeesterbank en de kansel. De orgelkast, met muziektrofeeën, dateert van ca 1850. De schilderij “De Heilige Familie” is 17° eeuws. Tot de jaren 70 waren achteraan langs beide kanten van zijbeuken mooie Nukerkse landschapsschilderingen op de muren te bewonderen. Deze werden echter overschilderd en God weet wat dat moet voorstellen.

De kerk van Nukerke is gebouwd op het uiterste einde van een uitloper van de getuigenheuvel met een zandleem ondergrond. Vanop de omliggende heuvels zoals de Eikenberg in Edelare, de Ommegangstraat, de Hotond, ja zelfs vanuit de vallei in Melden merk je de spitse kerktoren die als een baken hoog boven het bosrijke heuvelland uitsteekt, gebouwd op een omzeggens strategische plaats. Want vanaf hier zakt het terrein de diepte in, noordwaarts naar de Scheldevallei. Het gehucht “De zak” heeft hier zijn naam verdiend. De Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk is gebouwd in een eenvoudige classicistische stijl en dateert uit ca 1775. De altaarwijding had plaats in 1777. In de loop van de geschiedenis is de kerk menigmaal verbouwd want een eerste kerkje stond er reeds in 1116 en staat in de kronieken vermeld al “Nova ecclesia”, wat nieuwe kerk betekent. De nederzetting kreeg algauw de naam Nukerke. In de omgeving van Nukerke werden prehistorische en Gallo-Romeinse vondsten gedaan, wat wijst op oude woonkernen. Tijdens de middeleeuwen hing Nukerke af van de heerlijkheid “t’ land tussen Marke en Ronne” die op haar beurt toebehoorde aan de baronie van Pamele (Oudenaarde). De Hervorming kon in Nukerke op tamelijk veel aanhangers rekenen. De bevolking leefde vooral van de bosontginning en de landbouw. Nog steeds is Nukerke een typische landbouwgemeente. Na de grote pestepidemie van 1667 tot 1669 nam de bevolkingsgroei weer snel toe. Het inwonersaantal groeide aan tot begin 19de eeuw.

Was Nukerke een deelparochie van Melden tot aan de Franse Bezetting de inwoners kregen pas hun zelfstandigheid tijdens Het Hollands Bewind toen het zijn wapenschild kreeg in 1843.

De mooie godslamp die midden in het koor hing werd in de jaren 1950 vervangen door een eenvoudige lamp aan de wand. Toen verdwenen tevens een Antoniusbeeldje en een O.-L.- Vrouwbeeldje.

Het orgel

Het kerkorgel bevindt zich op het oksaal aan de oostkant van de kerk. De eerste christelijke kerken werden zodanig gebouwd dat het altaar steeds naar het oosten wijst, richting rijzende zon die op haar beurt de verrijzende Christus symboliseert.
Na de verbouwing van de kerk in 1842-1843 kwam er tevens een nieuw orgel. Zoals zó vele nieuwe kerkorgels in onze streek die "gemaekt" werden door de familie Pieter Van Peteghem (1708 – 1787) uit Gent. Na zijn dood zetten de zoons het bedrijf verder. Ook dit orgel werd gemaakt halfweg de 19de eeuw door de Van Peteghems in Gent. Algemeen bekend is dat er bij de herstellingen van het orgel in 2016 een schrijven is gevonden aan Mijnheer Van Peteghem. Daarin vragen de administrateurs of beheerders van de kerk om een nieuw orgel. Ze melden dat de kerkgemeenschap arm is. Er zal dus moeten onderhandeld worden.
Het is op dit klavier dat de toekomstige musicus, organist en componist Stanislas Deriemaecker (Nukerke 26/01/1932) zijn eerste muziektonen tokkelde. Vader Jozef was toen der tijd koster van de kerk. Dit laatste orgel werd ten tijde van pastoor Tirez (1951-1954) geëlektrificeerd door de firma Stevens uit Duffel. Voorheen werd het orgel aangedreven door een blaasbalg die door een persoon werd bediend. Die moest het luchtvolume op peil houden (pijltje) door een pompende beweging te maken met op een arm.

Het voorportaal

Ten tijde van pastoor Clément Tirez (1951-1954) werd de werking van de klokken geëlektrificeerd. Voorheen dienden stoere kleppers of klokkenluiders aan de lange repen te hangen tijdens het kleppen en het klokken. Meestal was dat het werk van de misdienaars maar het was de koster Joseph Deriemaeker die toch een oogje in 't zeil hield. Na gebruik werden de uiteinden van de repen aan haken op de zijmuren gelegd. Toentertijd werden de twee grote zware hekken, die het portiek van het kerkinterieur afsloot, verwijderd. De klokkentoren kon vroegere jaren aldus bediend en betreden worden zonder toegang tot de kerk te hebben

Pastoors verbonden aan de parochie Nukerke en andere geestelijken.

Na de Franse Revolutie, met de verbeurdverklaringen of confiscaties van vele kerkelijke goederen, werd in het toenmalig Vlaanderen een geldelijke vergoeding voorzien aan de geestelijken en voordelen in natura, zoals het gratis ter beschikking stellen van een woning met meestal een ruime ommuurde tuin. De kosten voor onderhoud zou ten laste vallen van de gemeente. Daarenboven krijgen ze een maandelijkse vergoeding met het behoud van de kasuelen (opbrengsten verkregen van de kerkdiensten).

Michel Schiethaze curé de Nukerke 1538

Quintinus Jouret dictus Berbazan , 5 november 1572 Antonius Sluppens, de schouwing werd gevraagd door pastoor Quintinus Jouret dictus Berbazan en door de Schepenen. 14 april 1577 Johanna Hardyer; om lepraschouwing werd verzocht door voornoemde pastoor en door de Schepenen. ("Oostvlaamse Zanten")

Joannes Van Leynseele "Joannes Van Leynseele pastor van Nukerke tegen Pieter Van Malleghem Gilles Willequet en C.I. Vander Eecken (verweerders) 1729-1761)" tekst uit een proces.

Ghislain Vander Eecke (1740-1748) zie "Inventaris van de vierschaar Melden-Nukerke, Processtukken, Schepenbank Melden-Nukerke".

Petrus Le Diacre pastoor (1743) en deken Martinus Van de Vijver zijn beheerders van een studiebeurs gesticht door Johannes Leynseele.

De Worm Petrus geboren in Ronse op 6 februari 1772 – overleden in Overmere op 8 januari 1833. Onderpastoor in Nukerke op 28 juni 1805 tot 12 juni 1813

De Mulder Carolus Gabriël (1757-1814) onderpastoor in Nukerke van 11 januari tot 1 september 1808. In 1797 weigerde hij de eed van haat aan het koningschap en werd daartoe 2 jaren opgesloten in het rapshuis in Gent.

Joannes, Augustinus Vande Putte, geboren te Ronse op 15 februari 1753, priesterwijding ?, Baccalaureaat in de theologie en Licentiaat in het kerkelijk en
burgerlijk recht. In 1797 weigerde hij de eed van haat aan het koningschap en werd opgesloten in het Rasphuis in Gent in juni 1798. Nadien werd hij verbannen naar Rochefort en later op het eiland Ré (Frankrijk) op 17 november 1798. Op 20 februari 1800 was hij vrij en kwam terug naar Nukerke. Op 9 oktober werd hij er pastoor om er te sterven op 6 november 1811.

Franciscus, Josephus De Temmerman, zoon van Jan-Baptist en Anna-Lodovica de Leurere, geboren in Nukerke op 3 april 1797, onderpastoor en pastoor o.a. in Woubrechtegem. Ontslag op 20 juni 1839 en overleden in Gent in 1850.

Pieter Lediacre pastoor te Nukerke, opvolger van Vander Eecke.

van de Putte is pastor en **P. de Worm** is onderpastor in 1810

Jean Augustin Vande Putte met Jumondine Vande Putte als dienstmeid en vicaris Jean Frans Van Herberge met Joanne Verschulden als dienstmeid.
De parochie telde 2465 zielen.

Carolus, Donatus Vander Haegen werd geboren in Zulzeke op 22 februari 1795 als zoon van Constantinus-Engelbertus en Catherina den Dooven. Hij werd priester gewijd te Mechelen op 9 november 1821. Onderpastoor te Nukerke op 30 november 1821 en pastoor te Nukerke op 10 februari 1835. In 1854 is er een overeenkomst getekend tussen Coleta Van de Putte en de pastoor waarin vermeld stond dat het geld dat ze had geschonken zou gebruikt worden om prijzen uit te delen (kleren en boeken) aan de arme kinderen van de zondagschool. Carolus is in de pastorie van Nukerke als pastoor overleden**,** de onderpastoor was **C.J. Verschelde**.

Volckaert (Volkaert) Josephus Marcus, geboren in Brugge op 25 april 1775**,** zoon van Josephus en Johanna van den Bergh pastor en desservant bij *"le curé de Notre-Dame de paemele. 1817 Parochie van O.L.V. van Pamele, tot Audenaerde met als Succuursaal en Deservitor Nukerke* ***J. Volckaert en Franciscus Xaverius. Volckaert*** *(Brugge augustus 1789 en overleden in Belegem op 8 oktober 1850 (?)) onderpastor",* zoon van Josephus en Johanna van den Berg. Bron schrijft dat Volckaert pastoor was aan de O.L. Vrouw Tenhemelopneming op 1 januari 1812. Om volledig te zijn; Volckaert F was onderpastoor in Nukerke van 19 juli 1814 tot 17 juli 1821. Nukerke had toen 2562 zielen met P. van Butsele maire , J. Weytsman (zie straatnaam in oorsprong Weytsstraat, nu zonder nadenken veranderd in Weitstraat (sic.), adjoint en F. van Maelsaele, ibid.
Volckaert is in de pastorie van Zwevezele gestorven op 4 juni 1846.

Walraeve Carolus geboren in Sin-Lievens-Houtem op 25 april 1790, priestergewijd op 12 juni 1813, onderpastoor in Nukerke op 8 juli 1813. Op 26 april 1821 is Walraeve uit het bisdom Gent vertrokken.

van de Weghe Carolus was in 1824 "desservant aan de Onze Lieve Vrouw van Pamele te Audenaarde" met als pastoor P. Roelants. Wegens zijn bijzondere functie kreeg hij na zijn dood een grafsteen, tegen de kerkmuur van het vagevuur. Pastoor in Nukerke op 21 april 1818 en is hier overleden op 30 januari 1835. Zie tekst van de grafsteen verderop.

Verschelden Carolus Josephus geboren in Ronse op 18 februari 1802. Onderpastoor in Nukerke op 25 november 1833 tot 23 maart 1840. Overleden in Ronse op 3 oktober 1878.

Van der Meeren Andreas Franciscus Nicolaus geboren in Oudenaarde op 5 december 1804 werd priester gewijd in Doornik op 6 juli 1828 en werd onderpastoor in Nukerke op 29 oktober 1831 tot 25 november 1833. Dan naar Petegem-aan-de-Schelde. In 1844 werd hij pastoor in Nederename waar hij stierf op 3 juli 1872.

De Wolf Carolus geboren in Etikhove op 27 januari 1833, onderpastoor in Nukerke op 1 mei 1857 tot 8 maart 1875. Coadjutor vanaf 1857.Overleden in Kieldrecht op 7 januari 1908

Van Acker Isidorus Franciscus werd geboren in Gent op 16 april 1815 en overleed op 19 november 1885 in Gent. Hij was onderpastoor in Nukerke vanaf 31 maart 1840 tot 12 juli 1947 (naar Aalter)

De Spriet Mauritius (30 september 1822 – overleden in Nukerke op 21 april 1857. Hij werd onderpastoor in Nukerke op 4 augustus 1851.

Van Malleghem Désiderius Augustinus werd in Nukerke geboren op 19 januari 1831 en priestergewijd op 20 december 1856. Onderpastoor te Pamele vanaf 22 december 1857. 0p 19 januari 1871 werd hij bestuurder bij de Franciscanessen in Gent (Crombeen). Op 24 juli 1877 werd Désiderius erekanunnik en op 22 september 1879 werd hij aangesteld als dekanale inspecteur. Titularis kanunnik op 16 juli 1888. Hij nam ontslag op 18 december 1888. Overleden in Gent op 29 januari 1890.

De Ruyver Theophilus werd geboren in Nukerke op 11 december 1842 , kreeg zijn priesterwijding op 17 december 1870.Hij overleed in Elst op 10 mei 1897.

De Riemaecker Alfridus Bertrandus Constantinus werd geboren in Nukerke op 30 juni 1845 , kreeg zijn priesterwijding op 19 september 1868 en overleed in Gent op 7 februari 1919.

De Riemaecker Hercule Modeste geboren in Nukerke op 10 maart 1847. Hij deed zijn intrede in het seminarie op 1 oktober 1865. Op 25 mei 1866 liet hij een tonsuur snijden.

Van Den Abeele Leo Livinus geboren in Huise op 16 juni 1851 , broer van Remi en van Clemens en zoon van Clementinus Van den Abeele (1812-1891) en Julia Cornelis (1820-1912). Priestergewijd op 10 juni 1876. Pastoor in Nukerke op 19 augusus 1898 tot 12 maart 1903, nadien naar Buggenhout.

Weest uwe voorgangers gedachtig, die tot u het woord Gods gesproken hebben; beschouwt het einde van hunnen wandel en volgt hun geloof na. Hebr. xiii. 7.

BID VOOR DE ZIEL

VAN DEN ZEERWEERDEN HEER

Joannes - Cornelius Nobyns,

geboren te Buggenhout 15 April 1841,
Onderpastoor te Lede-bij-Aalst 1867-1888,
Pastoor te Cherscamp 1888-1891,
Pastoor te Nukerke 13 October 1891,
aldaar zeer godvruchtig overleden 28 Mei 1892.

De herder die God bemint, voedt zijne schapen met eene zuivere leering, met goede voorbeelden en met liefdewerken. H. Bonav.

De Heer heeft hem beproefd gelijk het goud in het vuur; maar hij zegde: Ik onderwerp mij aan Gods wil.

Hij muntte uit in voorzichtigheid, liefdadigheid en priesterlijken iever. Hij verlaat deze aarde beladen met de zegening van zijne schapen en van alle zijne vrienden.

Lieve Broeders en Zuster, troost u, in den Hemel zullen wij elkander wederzien. En gij, mijne teergeliefde Parochianen, bewaart de leering, die uw vader u heeft aangeleerd, en denkt altijd op mijne werken.

Jesus, zachtzinnig en ootmoedig van Hert, maak mijn hert gelijk aan het uwe.

300 dagen aft.

R. I. P.

Romaeo, snelzaak van Van den Daele.

De Beule Franciscus (4 augustus1816- 24 april 1867 onderpastoor in Nukerke op 12 juli 1847 tot 4 augustus 1851

Napoleon De Keyser geboren in Nukerke op 25 december 1862, priester gewijd op 19 december 1885 en overleden in Kruishoutem op 3 mei 1899. Hij was pastoor van “Het Werk der Vlamingen in Parijs” van 1862 tot 1897.

Wuytack Gabriël geboren in Sint-Niklaas op 27 april 1864 en overleden in Gent op 29 juni 1927. Was onderpastoor in Nukerke op 2 november 1893 tot 26 april 1897.

M. Spriet, priesterwijding op 25 mei 1850, vicaire (plaatsvervanger (sic.)), onderpastoor te Nukerke op 4 augustus 1851, à Nukerke près d’Audenarde, est décédé le 21 Avril, il est né à Boucle St Blaise le 30 septembre, il est remplacé par **M. De Wolf.** (1857 Diocèse de Gand)

Ackerman Lieven (1857-1942) priester gewijd op 17/12/1881 – onderpastoor in Nukerke op 22/12/1881 tot 23/11/1891 en in Louise-Marie overleden op 30 december 1942

Joannes Cornelus Robijns

Op een doodprentje lezen we:
Bid voor de ziel van den Eerweerden Heer **Joannes-Cornelus Robijns,**
geboren te Buggenhout 15 April 1841,
Onderpastoor te Lede-Aalst 1867-1888,
Pastoor te Cherscamp 1888-1891,
Pastoor te Nukerke 13 October 1891,
Aldaar zeer godvruchtig overleden 28 Mei 1892
"Hij muntte uit in voorzichtigheid, liefdadigheid en priesterlijke iever. Hij verlaat deze aarde met de zegening van zijne schapen en van alle zijne vrienden."
Robijns werd kreeg de priesterwijding op 21 december 1867

Frans De Keyser geboren in Nukerke op 25 juli 1851 kreeg zijn priesterwijding op 25 mei 1880, werd Opziener Lager Onderwijs en overleed in Idegem op 16 februari 1937

Emiel Blyau is geboren in Nukerke op 2 januari 1856 en overleed in Viane op 26 juli 1939. Was de zoon van Louis en Melanie Vander Straeten. De priesterwijding had plaats op 20 december 1979. Hij was leraar, onderpastoor en pastoor.

Botteldoorn Ivo kreeg zijn priesterwijding op 11 juni 1881, werd leraar aan de Bisschoppelijke Normaalschool in Sint-Niklaas. Op 2& mei 1885 werd hij onderpastoor in Nukerke.

De Saedeleer Dominicus (11 augustus 1858 - Antwerpen 9 november 1940). Onderpastoor in Nukerke op 4 februari 1904 tot 3 april 1909.

Juul Anicq, geboren in Nukerke op 7 april 1869 **,** priesterwijding op 19 juli 1896 en overleden in China op 4 januari 1918. Als apostolisch missionaris was zij eerste afreis naar de missies van Zuid-West Mongolië. Hij studeerde filosofie te Scheut en theologie bij de paters Jezuïeten te Leuven. Juul overleefde de gruwelen van de Boxersopstand maar overleed op 4 januari 1918 aan de longpest in Chiang-Chin-Yaa-Tzu. Hij sprak Chinees en Mongools. Zie foto.

Livinus De Groote, geboren in Wondelgem op 28 juni 1830, pastoor in Nukerke van 25 september 1872 tot 29 september 1979. Gestorven in Lokeren op 4 januari 1907.

Van Malleghem Hector, geboren in Nukerke op 26 januari 1871. De priesterwijding volgde op 12 juni 1897. Van 29 juli 1897 onderpastoor in Herdersen en pastoor in Lebeke op 31 januari 1914. Ontslag op 23 april 1937. Overleden in Herdersen op 5 oktober 1946.

De Beule Franciscus, geboren op 4 augustus 1816, onderpastoor in Nukerke op 12 juli 1847.tot 4 augustus 1851. Overleden op 24 april 1867.

Van Der Meulen Petrus Franciscus geboren in Michelbeke op 26 februari 1845 en overleden in Kerksken op 1 juli 1913. Onderpastoor in Nukerke van 8 maart 1875 tot 22 december 1881. Dan naar Deftinge.

Zusters van Barmhartigheid te Ronse: op 30 oktober 1845 waren er 8 zusters. In Nukerke waren er zusters vanaf 1877 en de kloosterschool werd gebouwd in 1890.

Fivez Ivo is geboren in Brakel op 26 januari 1836. Deed studies in Leuven en werd leraar vanaf 1 oktober 1861. Fivez werd pastoor in Nukerke op 30 september 1879. Waarschijnlijk was hij een van de initiatiefnemers voor de bouw van een nieuw hospice. Overleden in Lede op 27 februari 1908.

Pauwels Frans geboren in St-Gilles-Waas op 25 mei 1861 en overleden in Beveren op 10 oktober 1941. Onderpastoor in Nukerke van 26 april 1897 tot 4 februari 1904.

Van Der Stée Alphonsus Josephus geboren in Doel op 27 december 1856 en overleden in Wachtebeke op 17 oktober 1927. Onderpastoor in Nukerke van 17 maart 1903 tot 19 februari 1907.

Claus Isidor Marie Victor geboren in Nukerke op 1 september 1843 en overleden op 4 december 1907. Vader was Augustinus (1806-1882) kamslager en moeder was Colette. Claus werd pastoor in Nederzwalm, Wieze en Gaver.

Nicolas Emiel geboren in Geraardsbergen op 19 mei 1883 en overleden in Outer op 23 maart 1959.Onderpastoor in Nukerke van 19 april 1909 tot 15 maart 1921.

De Boe Désiré (5 oktober 1845 – 15 april 1918). Pastoor in Nukerke van 9 juni 1892 tot 18 augustus 1898. Stond met veel krachtdadigheid achter de bouw van ’t hospice dat voltooid werd eind augustus 1897.

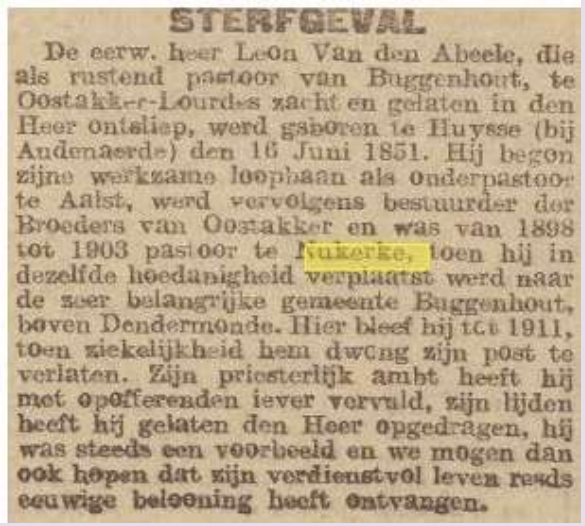

STERFGEVAL

De eerw. heer Leon Van den Abeele, die als rustend pastoor van Buggenhout, te Oostakker-Lourdes zacht en gelaten in den Heer ontsliep, werd geboren te Huysse (bij Audenaerde) den 16 Juni 1851. Hij begon zijne werkzame loopbaan als onderpastoor te Aalst, werd vervolgens bestuurder der Broeders van Oostakker en was van 1898 tot 1903 pastoor te Nukerke, toen hij in dezelfde hoedanigheid verplaatst werd naar de zeer belangrijke gemeente Buggenhout, boven Dendermonde. Hier bleef hij tot 1911, toen ziekelijkheid hem dwong zijn post te verlaten. Zijn priesterlijk ambt heeft hij met opofferenden iever vervuld, zijn lijden heeft hij gelaten den Heer opgedragen, hij was steeds een voorbeeld en we mogen dan ook hopen dat zijn verdienstvol leven reeds eeuwige beloening heeft ontvangen.

De Groote, de man die in Nukerke het katholiek onderwijs hielp tot stand brengen

Aelvoet Theophiel (1852-1936) geboren in Nukerke op 21 januari 1852, priester gewijd op 7 juni 1879, gestorven in Hamme op 12 juli1936.

Claus Edgar (1881- 1969) ??
Ackerman was onderpastoor in Nukerke tot 1908.

Paul Dutordoir
(1861-1946) , pastoor van 1907 tot 1931. Voerde een politieke strijd tegen de gemeenteschool. Paul Dutordoir werd geboren te Sint-Kruis-Brugge op 23 augustus 1861 en werd priester gewijd te Gent op 30 mei 1885. Hij was achtereenvolgens onderpastoor te Aspelaere (1885-1887), onderpastoor te Sint-Pieters-buiten Gent (1887-1902), onderpastoor te Sint-Stephanus Gent (1902-1907), pastoor te Nukerke (1907-1931). Nadien werd hij Bestuurder van de Zusters der Visitatie te Mariakerke(Gent) van 29 september 1931 tot hii godvruchtig overleed op 16 februari 1946. Op zijn "doodsbeeldeke" lezen we: "Wie den eerwaarden overledene van dichtbij heeft gekend weet dat hij, onder eene ietwat ruwe schors een gouden hart droeg, een gevoelige ziel. Zijne rechtschapen gemoed, zijn gulhartig karakter, zijn warme genegenheid maakten hem tot een trouwen vriend."

Van den Abeele Leon is onderpastoor van 1898 tot 1903.

Missionaris August Cordier

Spitaels Gaston geboren in Zandhoven op 28 juli 1878 en overleden in Sint-Laureins op 21 augustus 1954. Onderpastoor in Nukerke op 1 **juni** 1921 tot 5 september 1928 dan naar Vlekkem.

T 'Kindt Albert geboren in Gent op 1 januari 1903, onderpastoor in Nukerke op 16 februari 1928 tot 19 mei 1947 dan naar Kerkem. Overleden in Louise-Marie in 1970.

August Cordier, geboren in Nukerke op 8 september 1873 en overleden in Kwaremont op 5 april 1945. August deed zij humaniora aan het Sint-Antoniuscollege te Ronse, deed nadien filosofie in Scheut en theologie aan de universiteit van Leuven. Hij legde de eerste geloften af op 8september 1895 en kreeg zijn priesterwijding op 1 juli 1900. August vertrok op 1 september 1900 als apostolisch missionaris van Scheut met een opdracht naar Kong-Vrijstaat. Deed in 1900 pastoraalwerk in Sint-Trudo. In 1902 was hij onderpastoor in Tielen. In Congo werd hij onderpastoor in Luluaburg Sint-Jos van 1902 tot 1908 en werd er overste vanaf 1908 tot 1921. In maart 1922 komt August even uitblazen in België. Van 1923 tot 1935 werd August pastoor te Luebo om nadien districthoofd te worden. Van 1909 tot 1920 en van 1924 tot 1925 was hij Raadslid van de Provinciale Raad van de Kassaï. In 1925 werd hij zelfs vice-provinciaal. Nadien werd August nog pastoor in Kabinda van 1935 tot 1939. In dat jaar, hij was 66 jaar, kwam hij op rust in Schilde en overleed op 72 jarige leeftijd in Kwaremont op 5 april 1945.

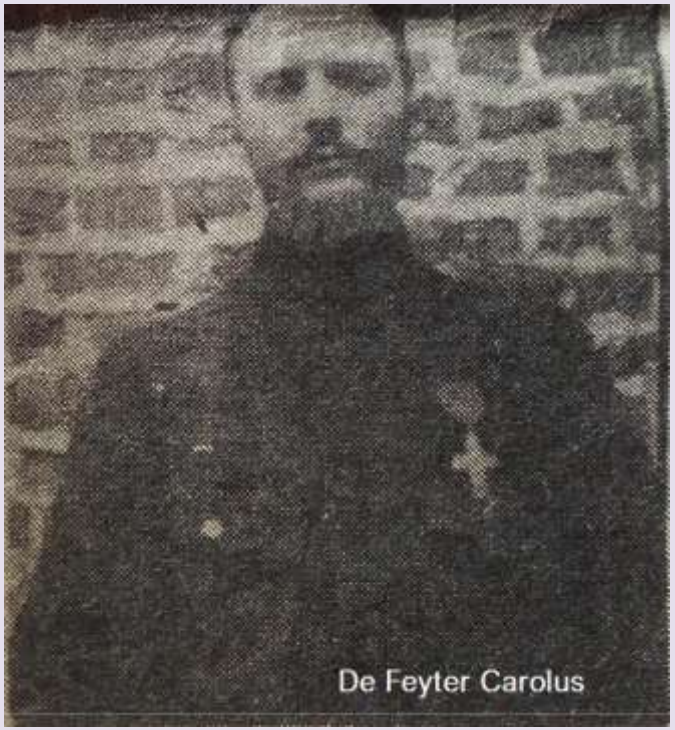

De Feyter Carolus

Claus Emile Charles werd in Nukerke geboren op 6 februari 1890 en kreeg zijn priesterwijding in december 1919. Hij werd onderpastoor in Viane op 11 januari 1921 en nadien pastoor in Waarbeke.

Claus Maurice geboren in Nukerke op 19 september 1883, gewijd in Luik op 2 april 1908 en overleden in St-Denijs-Westrem op 11 februari 1960.

De Feyter Carolus geboren in Nukerke op 7 april 1890 en overleden in Sint-Gilles op 25 september 1945. Hij kreeg zijn priesterwijding op 6 juni 1914. Nam ontslag op 30 december 1923. Hij was van 1935 tot 1939 lid van het Katholiek Steuncomité van de Dienstweigeraars.

Emile Blyau in Nukerke geboren als zoon van Louis en Melanie Vanderstraeten. Hij was leraar aan het college te Lokeren en werd in 1879 tot priester werd gewijd in Gent. Nadien wordt hij onderpastoor in Zelzate in 1887 en in Landegem in 1895. Hij wordt pastoor in Liefertinge in 1897. Die parochie verlaat hij op 27 december 1903 voor Viane. Hij gaat op rust in 1932 en blijft in Viane wonen waar hij sterft op 6 juli 1939.

Deschaumes Frans, geboren in Nukerke op 12 juni 1891, als broer van Richard , later burgemeester in Nukerke-. Hij werd priester gewijd op 1 mei 1916 en werd leraar aan het Si-Antoniuscollege te Ronse. In 1924 werd hij onderpastoor te Ronse (St-Hermes) en vanaf 30 juni pastoor van Appelterre. Op 30 juli 1945 werd Frans pastoor in Sint-Maria-Horebeke en tevens deken van de dekenij aldaar. Op 4 juni nam hij ontslag.

Van Hoolandt José werd in Nukerke geboren op 4 juni 1903, werd priestergewijd op 12 augustus 1929 en van 25 oktober 1929 onderpastoor in Berchem en nadien in Kwaremont. Stierf in Velzeke op 19 januari 1960.

Aelvoet Achiel (1900-1979) geboren in Nukerke in 1900. Priester gewijd op 18 december 1926 en hier onderpastoor op 12 oktober 1928.

Vandendaele Florent is geboren in Nukerke op 26 maart 1913 in de ouderlijke woning langs de Mellinckstraat. Hij kreeg zijn priesterwijding in Gent op 22 mei 1937 en werd onderpastoor in Erwetegem op 31 mei 1937 en vervolgens in Zwijnaarde en Sint-Jacob (Gent). Op 19 januari 1956 werd hij directeur van de Zusters van de Heilige Vincentius a Paulo in Gent-Brugge.

Achiel Reyns (1874-1957) geboren in Lemberge op 7 december 1874 , priesterwijding op 24 mei 1902, pastoor in Nukerke van 30 september1931 tot 13 juli 1951 toen ook op rust gesteld. Klein van gestalte maar stond zijn mannetje. “*Was brandend van ijver voor de zielen.”* Overleden in Lochristie op 22 december 1957.

Pot Gustave (° 7/5/1915) onderpastoor tot 1952. (tussen haakjes … 3 broers waren priester gewijd). Nadien volgden in de parochie enkel zondagonderpastoors zoals Broodcorens, Willy D'Haenens, Cyriel Martens.

Albert Van Moorlehgem onderpastor in Nukerke van 30 juni 1933 tot en met 8 februari 1939 om onderpastoor in Zingem te worden.

Maurits Bastien, geboren in Zulzeke op 11 september 1908. Hij werd als onderwijzer gediplomeerd in 1927 aan de Bisschoppelijke Normaalschool in Sint-Niklaas en nadien als onderwijzer aangesteld aan de Aangenomen Jongensschool te Nukerke van 20 april 1931 tot 1 april 1937. Hij volgde nadien de priesteropleiding en kreeg op 2 mei 1943 de priesterwijding. Nadien werd hij onderpastoor in Oudenaarde en in Ronse. Hij stierf op 5 april 1966.

Maria, Koningin der Priesters, bid voor ons.

TER BLIJDE HERINNERING aan mijn

VREDE **H. PRIESTERWIJDING** en **EERSTE PLECHTIGE H. MIS**

GENT, BELOKEN-PASCHEN – 1943 – ZULZEKE, 9 MEI.

Ze noemden mij «Meester», ik heb voor de jeugd
De letters op borden geschreven;
Ze noemden mij «Leider», ik leidde... waarheen?
Ach, leiders ook worden gedreven!
Toch zende ik een Meester met hooger gezag,
Hij kwam van het huis van den Vader;
Hij schreef in de zielen de woorden van God,
Die geest zijn en leven te gader;
Hij de eenige Leider, die weet waar Hij leidt,
Hij zelf is de weg en de waarheid;
Hij laat over leven en dood van den mensch
Zijn licht gaan met eeuwige klaarheid.
Bij Hem ging ik gretig terug naar de school,
Als kind zat ik weer op de banken,
Hij heeft mijnen geest met zijn waarheid gedrenkt,
Mijn ziel met zijn hemelsche dranken.
Nu heeft mij de Bisschop tot Priester gewijd,
Tot Priester die Christus vereeuwigt
Die leert en die leidt naar het Vaderlijk Huis,
Die zegent, die zalft en vereenigt.
Met U ga ik op naar het altaar, o Heer,
En buig over reine offeranden,
O, louter mijn lippen en heilig mijn mond,
Geef zeeg'nende kracht aan mijn handen.
Ja, zegen de vrienden in leven of dood,
Die heden met mij U bedanken
En zegen de Meesters die staan voor de jeugd,
O, zegen de jeugd op de banken. (X.)

Maurits BASTIEN.

Clément Tirez (1911-1992) superior in het college van Deinze, pastoor in Nukerke tot 1954: een wijze herder. Hij werd deken in Merelbeke.

Joseph Van Poeck-De Knyf.

Geboren in Sint-Amandsberg op 13 januari 1911. Pastoor in Nukerke van 20 december 1954 tot 28 december 1966. Een gemoedelijke levensgenieter. Scoutsproost in de jonge jaren. Proost van de Nukerkse Breydelzonen. Overleden in Gent op 12 februari 1987. Anekdote: Toen we onze proost-pastoor in de pastorie gingen melden dat we stopten met de scoutsgroep wegens te weinig leden antwoordde hij :"Och schopke (schaapke) 't is zo met alles in Nukerke , enkel de vlag blijft nog over!" Toch werd nog aangedrongen om eens vanop het spreekgestoelte de jeugd op te roepen om lid te worden van de scoutsgroep . Ook dat had geen succes.(1965).

Moras Alfons geboren in Bevere op 11 november 1917 en overleden op 5 september 1994, pastoor in Nukerke op 6 januari 1967 tot 31 december 1968. Dan ontslag en uitgetreden. (al eens ontslag op 31 augustus 1965 en terug op 6 september 1965).

Geloofd zij Jesus-Christus! Amen.
(100 dagen afl).

✠

Ter zaliger Gedachtenis

van

Jan Auguste De Bisschop

echtgenoot van

Marie Melanie Vandendaele

geboren te Nukerke, den 5 September 1821
aldaar overleden den 29 Februari 1896,

versterkt door de laatste HH. Sakramenten

Het is geschied zooals het den Heer beliefd heeft; de naam des Heeren zij gebenedijd. Job I.

Hij was een braaf en eenvoudig man, en heeft zijn brood in ledigheid niet geëten.

Daar hij zijn levensloop voltrokken had en God aangenaam was, heeft Hij hem tot zich geroepen.

Gij mijne duurbare echtgenoote, bedroef u niet gelijk deze die geene hoop hebben; maar denk dat het leven hier slechts een doorgang is, en de Hemel ons vaderland, waar wij weldra zullen vereenigd zijn om nimmermeer gescheiden te worden.
Thess. IV. — H. Aug.

Zoet Hert van Maria, wees mijne zaligheid! (300 dag. afl.)

Mijn Jesus, bermhertigheid!
(100 dag. afl).

R. I. P.

Renaix, impr. de Van den Daele.

De deur des Hemels staat open voor al degenen die hun betrouwen op Maria gesteld hebben. H. BONAV.

†

BID VOOR DE ZIEL

VAN DEN ZEER EERW. HEER

DESIDERIUS-AUGUSTINUS

VAN MALLEGHEM,

te Nukerke geboren . . .	14 Januari 1831
in het Seminarie getreden . .	1 October 1853
Priester gewijd te Gent . . .	20 December 1856
Onderpastoor te Pamele . . .	22 December 1857
Coadjutor van den Z. E. H. Verduyn in S. Nicolaas te Gent . . .	3 Januari 1859
Onderpastoor in S. Nicolaas te Gent .	24 Mei 1860
Algemeene Bestuurder der Zusters Franciscanessen van Gent . .	19 Januari 1871
Eerekanunnik van Sint Baafs . .	25 Juli 1877
Dekanale schoolopziener . . .	22 September 1879
Titulaire Kanunnik . . .	16 Juli 1888
gedvruchtig in den Heer ontslapen te Gent	29 Januari 1899

Op u, Heer, heb ik gehoopt, in eeuwigheid zal ik niet beschaamd gemaakt worden. PS. 70, 1.

Gij allen die mij bemind hebt, bidt voor mij, want de hand des Heeren heeft mij geraakt.

Jesus, Maria, Jozef, ik geef U mijn hart, mijne ziel en mijn leven.

Jesus, Maria, Jozef, staat mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria, Joseph, dat mijne ziel met U in vrede ruste! (300 *dagen aflaat*).

Mijn Jesus barmhartigheid. (100 *dagen aflaat*.)

Zoet Hart van Maria, wees mijne zaligheid.
(300 *dagen aflaat*.)

R. I. P.

Gent, Drukkerij van H. Vander Schelden.

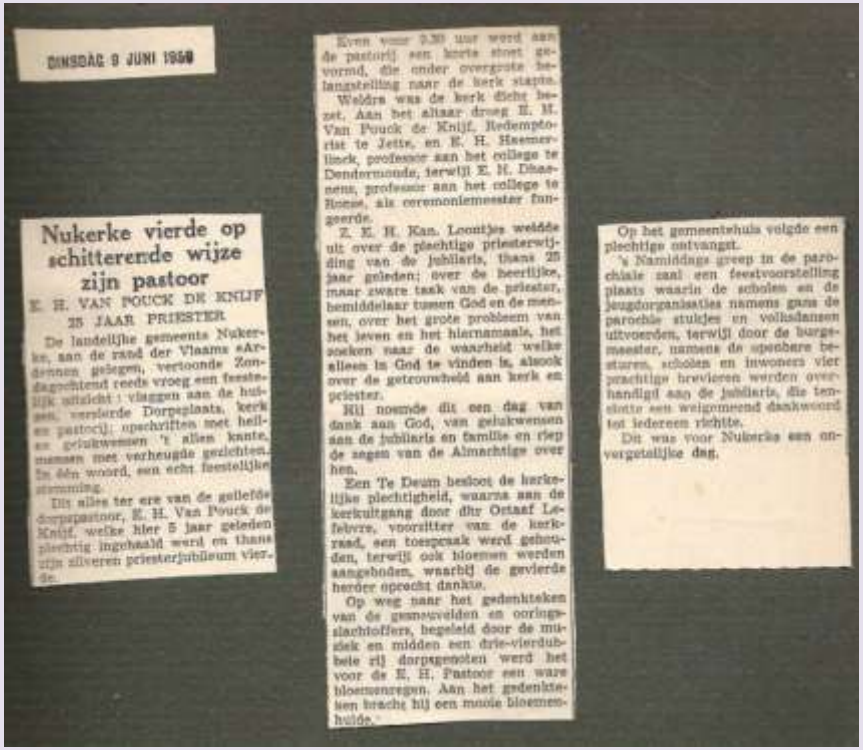

DINSDAG 9 JUNI 1950

Nukerke vierde op schitterende wijze zijn pastoor

E. H. VAN POUCK DE KNIJF
25 JAAR PRIESTER

De landelijke gemeente Nukerke, aan de rand der Vlaams «Ardennen gelegen, vertoonde Zondagochtend reeds vroeg een feestelijk uitzicht : vlaggen aan de huizen, versierde Dorpsplaats, kerk en pastorij; opschriften met heil- en gelukwensen 't allen kante, mensen met verheugde gezichten. In één woord, een echt feestelijke stemming.

Dit alles ter ere van de geliefde dorpspastoor, E. H. Van Pouck de Knijf, welke hier 5 jaar geleden plechtig ingehaald werd en thans zijn zilveren priesterjubileum vierde.

Even voor 9.30 uur werd aan de pastorij een korte stoet gevormd, die onder overgrote belangstelling naar de kerk stapte.

Weldra was de kerk dicht bezet. Aan het altaar droeg E. H. Van Pouck de Knijf, Redemptorist te Jette, en E. H. Heemerlinck, professor aan het college te Dendermonde, terwijl E. H. Dhaenens, professor aan het college te Ronse, als ceremoniemeester fungeerde.

Z. E. H. Kan. Loontjes weidde uit over de plechtige priesterwijding van de jubilaris, thans 25 jaar geleden; over de heerlijke, maar zware taak van de priester, bemiddelaar tussen God en de mensen, over het groote probleem van het leven en het hiernamaals, het zoeken naar de waarheid welke alleen in God te vinden is, alsook over de getrouwheid aan kerk en priester.

Hij noemde dit een dag van dank aan God, van gelukwensen aan de jubilaris en familie en riep de zegen van de Almachtige over hen.

Een Te Deum besloot de kerkelijke plechtigheid, waarna aan de kerkuitgang door dhr Ortaaf Lefebvre, voorzitter van de kerkraad, een toespraak werd gehouden, terwijl ook bloemen werden aangeboden, waarbij de gevierde herder oprecht dankte.

Op weg naar het gedenkteken van de gesneuvelden en oorlogslachtoffers, begeleid door de muziek en midden een drie-vierdubbele rij dorpsgenoten werd het voor de E. H. Pastoor een ware bloemenregen. Aan het gedenkteken brachte hij een mooie bloemenhulde.

Op het gemeentehuis volgde een plechtige ontvangst.

'n Namiddags greep in de parochiale zaal een feestvoorstelling plaats waarin de scholen en de jeugdorganisaties namens gans de parochie stukjes en volksdansen uitvoerden, terwijl door de burgemeester, namens de openbare besturen, scholen en inwoners vier prachtige brevieren werden overhandigd aan de jubilaris, die tenslotte een welgemeend dankwoord tot iedereen richtte.

Dit was voor Nukerke een onvergetelijke dag.

Ghys: pastoor tot 30 november 1976 - een oecumenisch man.

Heysse Urbain: geboren in Opbrakel op 11 januari 1930. Priester gewijd in Gent op 15 januari 1957. Gestorven op 2 januari 2018, aalmoezenier ABL in Siegen-Duitsland (5de Linie)van 1962 tot 1976. Pastoor in Nukerke op 30 november 1976.. Pastoor in Zwijnaarde op 3 december 1985. Meer politieker dan dorpsherder, werkterrein was de parochiezaal met feest en vertier. Leider in de plaatselijke schoolstrijd rond de jaren 80.

Remi Godefroid pastoor op 11 maart 1986, laatste parochieherder van Nukerke. Kon met zijn komst de rekeningen vereffenen en orde op zaken stellen waardoor hij uit bepaalde hoek tegenwind kreeg.

Schoorens Maurice geboren op het Heidje 18 te Nukerke op 27 juli 1938. Liep lagere school te Nukerke tot het 5de leerjaar. Het 6de leerjaar volgde hij in het Sint-Antoniuscollege te Ronse. Het jaar daarop startte hij in de afdeling Grieks-Latijn. Na zijn humaniora volgde hij de priesteropleiding in het seminarie te Gent. Hij kreeg zijn wijding in 1963. Op 13 januari 1965 werd hij onderpastoor in

Oostwinkel. De volgende parochies waren Gentbrugge en Sint-Martinus in Ronse. Van 20 september 1986 tot 1 maart 1996 was hij in Aalst pastoor van de Sint-Paulusparochie. Op 23 april 1996 werd hij pastoor in Kluisbergen. Daar droeg hij zijn laatste mis op, nam deel aan een jeugdfuif en kreeg een “Pluim”. Dit alles op 31 augustus 2013. Maurice was 75 ging op rust en verhuisde van Kwaremont naar de directeurswoning van de home Sint-Leonardus in Louise-Marie. Zijn dagen vult hij nu met bezoeken aan de bewoners van de rustoorden in Nukerke en Louise-Marie. In december 2020 verhuist hij naar een rusthuis in Oostakker en verblijft. Sinds 2022 in de nieuwbouw “De Samaritaan” in zijn geboortedorp Nukerke.

Over onze parochianen tussen 1830 en 1910

Bij een bisschoppelijk bezoek aan de parochie telde Nukerke “fures plerique, saltem “ 20 paasverzuimers.
De Nukerkse plattelandsgeboorten kenden een groot aantal onwettige geboorten en er was een laag geboortecijfer vanaf 1885. Toen waren de verbindingswegen nog steeds in slechte staat en de criminaliteit was er zeer hoog. Er werden rondjagende bendes gesignaleerd in al onze huidige deelgemeenten. De omgeving van Ronse leek een echt boevenhol. Dat alles wegens de grote armoede. 1 op 7 bewoners leefde in armoede.
Ook volgende gegevens uit “Herders en Parochianen” door Jan Art.

Aantal communies verdeeld per communicant in 1847 is 5 à 9.

	1830-1850	1851-1870	1871—4890	1991-1910
Roepingen 1 inwoner op	522	100 à 199	100 à 199	200 à 300
Onwettige geboorten 1 op	9 inwoners	8 inwoners	9 inwoners	9 inwoners
Broederschappen in	**1888**	**1888**	**1888**	**1895**
Heilige Maagd	1 op 6 à 10			
Franciscus Xaverius		1 op 2 à 3		
Heilig Hart			1 op 6 à 10	
Heilige Familie				1 op 6 à 10
Sint-Pieterspenning per inw		2.1 F		3 F

DE lagere schoolbevolking in 1880 bedraagt 11 à 20 %

Rond de jaren 1884 en 1895 had Nukerke geen katholiek gemeentebestuur.

De kerkklokken

In een brochure “Parochie O.L.Vrouw Hemelvaart Nukerke 1777-1977 “ lezen we het volgende over de kerkklokken van de Nukerkse parochiekerk. “Van de drieklokken is “Dionysia” de oudste. Het jaartal 1807 dat erop voorkomt is het jaar waarin onze oudste klok werd gegoten, zodat men wel van een hoge ouderdom kan spreken. We vinden naast het jaartal 1807 nog een beschrijving: ”Betaalt door de parochianen van Nukerke, voorstkomende uyt ST. Denys by Berghe, gewijd ben ik Dionysia, gevormt door O.J. Van Butsele, meyer en M. Therese Vandeputte, peter en meter. Gemaakt door L. Regnault in 1807 onder pastoorschap van Aug. Vandeputte”. De klok weegt 810 kg en heeft een beneden doorsnee van 105 cm. Het was op 6 augustus 1943 dat onze klokken door de alhier bezettende Duitse militaire overheid (Rosemann) werden opgeëist. De twee grootste klokken Dionysia en Agatha werden weggevoerd

naar het militair cantonnement van Aalst. De kleine “Maria klok” bleef over om de parochianen ter kerke te roepen. Door de krachtdadige bemiddeling van de toenmalige pastoor Reyns en de tussenkomst van vicaris-generaal Z.E.H. Claeys-Bouüaert kon “Dionysia” ingeruild worden tegen de “Maria-klok”. Op 26 mei 1951 werden de nieuw gegoten klokken plechtig ingewijd door Z.E.H. Deken Lust van Ronse. (Deze beide klokken horen toe aan de Kerkfabriek in tegenstelling tot “Dionysia” die aan de parochie toebehoort. Op beide klokken staat jaarschrift: ”weggehaald bij oorlog 1940-1945, zie mij nu blij hier weer in vrije zieleplicht.” Op de klok Maria (sol kruis) gewicht 503 kg, 92 cm doorsnede) staat verder :naam Maria; peter Octaaf Lefebre (voorzitter van de Kerkfabriek) meter Flavie van Glabeke echtgenote van Vitaal Deventer, voorzitter van het bureel der Kerkmeesters): pastoor E.H. Achilles Reyns; burgemeester Richard Deschaumes; Schepenen André Hubeau en R. Teirlinck, Kerkraad: O. Lefebre, V. Deventer, R. Vandendaele, O. De Ruyk, Th. Capiau.De klok Agatha (la kruis- gewicht 387 kg - met 85 cm doorsnede) staat het jaartal en Naam: Agatha, peter A. Hubeau; meter Cécile Hubeau (echtgenote van burgemeester Richard Deschaumes); E.H. pastoor Achilles Reyns; Burgemeester R. Deschaumes; schepen. Hubeau en R. Teirlinck. De vervanging van deze door de Duitsers weggehaalde klokken, gebeurde op staatskosten; de oude klokken Maria en Agatha hadden een gewicht van respectievelijk 430 kg en 340 kg. In de zelfde brochure lees je meer over het kerkinterieur en de glasramen.
De klokken werden gegoten door de firma Michiels uit Doornik.

Als de kerkklokken luiden…
De misdienaars bedienden de klokken onder het allerziende oog vaan koster Joseph Deriemaeker. Het kleppen, bij een begrafenis, was gemakkelijk maar bij het luiden zwierden de klokken gezwind heen en weer en dan gebeurde het wel eens dat een klokkenluider mee de lucht in ging.
Wanneer er een dode was op de parochie dan werd er om 7 uur ’s avonds geklept. Dan wat Wiete Grielie den eersten om buiten te komen en te vragen;” Wie eester neu duud ?
Bij een begrafenis werd er even geklept bij het begin van de offerande, Dat was het teken voor de cafégangers, meestal de mannen, die bij Arco wachtten achter hun pintje om vlug ter kerke te gaan voor de offerande. Het was gebruikelijk dat na de begrafenis de misdienaars mee aan tafel schoven in de parochiezaal.
Als er een processie uitging was er soms een probleem bij wisselvallig weer. Eigenlijk geen probleem want er werd een afspraak gemaakt met de parochianen. Bij regenachtig weer werd er geklept om de parochianen kond te doen dat de stoet niet uitging.

BOND
van het
H. HART

Apostolaat
van het Gebed

*

DAGELIJKSE OPDRACHT

H. Hart van Jezus, ik draag U op, door het Onbevlekt Hart van Maria, al mijn bidden, werken en lijden, van deze dag, tot herstel van onze beledigingen, en tot al de intenties waarvoor Gij U voortdurend op het altaar opoffert.

In het bizonder draag ik ze U op voor de algemene intentie van deze maand, t. w. : **Dat allen die de ware Kerk zoeken de grondslag van de Kerkelijke eenheid in het Primaatschap van de Paus erkennen**; en voor de missie-intentie t. w. : **Opdat de Chinese katholieken, in eensgezindheid onder elkaar, vastberaden verbonden blijven met de Kerk.**

Kerkelijk goedgekeurd.

BOND
van het
H. HART

Apostolaat
van het Gebed

*

DAGELIJKSE OPDRACHT

H. Hart van Jezus, ik draag U op, door het Onbevlekt Hart van Maria, al mijn bidden, werken en lijden, van deze dag, tot herstel van onze beledigingen, en tot al de intenties waarvoor Gij U voortdurend op het altaar opoffert.

In het bizonder draag ik ze U op voor de algemene intentie van deze maand, t. w. : **Voor de goede uitslag van de « Kruistocht voor een betere wereld »**; en voor de missie-intentie, t. w. : **Opdat de studenten van de Universiteiten van Japan van gezonde beginselen mogen doordrongen worden.**

Kerkelijk goedgekeurd.

BOND
van het
H. HART

Apostolaat
van het Gebed

*

DAGELIJKSE OPDRACHT

H. Hart van Jezus, ik draag U op, door het Onbevlekt Hart van Maria, al mijn bidden, werken en lijden, van deze dag, tot herstel van onze beledigingen, en tot al de intenties waarvoor Gij U voortdurend op het altaar opoffert.

In het bizonder draag ik ze U op voor de algemene intentie van deze maand, t. w. : **Bevordering van de geest van boetvaardigheid**; en voor de missie-intentie, t. w. : **De missies bij de Indianen en Zwarten van Zuid-Amerika.**

Kerkelijk goedgekeurd.

Zo was er ook eens een “Bond van het Heilig Hart”.

Het was van oudsher dat de Jezuïetenorde de devotie bij de gelovigen van de Katholieke Kerk aanzwengelde, denk maar aan de

beelden die vanaf de contrareformatie in kloosters en abdijen verschenen. De Jezuïeten richtten later bonden op zoals de “Bond van het H. Hart” om het zielenheil van de werkende mens, zeg maar werkvolk, te beschermen. De bond moet in Nukerke opgericht zijn door pastoor C.Tirez (1955). Het was de bedoeling dat de leden vooraf beloofden eens in de maand te biechten en te communiceren. De eerste zondag van de maand verzamelden de mannen vooraan in de kerk op voorbehouden plaatsen tussen de communiebank en de preekstoel. Gemakkelijk een honderdtal gelovigen konden er plaatsnemen.
De tweede zondag van de maand was het de beurt aan de vrouwen. De zaterdagavond voorafgaande waren 2 biechtvaders ter beschikking, waaronder een vreemde biechtvader. Er was een boekje ter beschikking en af en toe een foldertje uitgaande van het bisdom Mechelen. Na de mis werd het bondlied gezongen.
Paul Decatelle herinnert zich nog dat ten tijde van pastoor Van Poeck- De Knyf een groep Nukerkenaren met een speciale trein naar Rome zijn gereisd bij Paus Johannes XXIII. De “Bond van het H. Hart Vlaanderen had 3 treinen ingelegd, een rode, een witte en een groenen.

ALGEMENE INTENTIE VOOR JANUARI 1956

MOGEN ALLEN DIE DE WARE KERK ZOEKEN DE GRONDSLAG VAN DE KERKELIJKE EENHEID IN HET PRIMAATSCHAP VAN DE PAUS ERKENNEN.

*

Heer Jezus,/Gij weet hoezeer wij onze heilige Vader, de Paus,/eren en beminnen. / Met geestdrift spreken wij over Hem;/ met verlangen wachten wij/op het brood van zijn richtlijnen en onderwijzingen; / hem van dicht bij te zien / beschouwen wij als de vervulling van onze vurigste wens.

Daarom begrijpen wij zo moeilijk / dat het Pausschap een hinderpaal is / voor de afgedwaalde kristenen/om tot de eenheid van de Kerk weer te keren. / Hoe kan de rots, waarop Gij uw Kerk gebouwd hebt / een struikelsteen zijn op de weg naar U.

Hart van Jezus, / zend uw Geest uit over allen / die oprecht de ware Kerk zoeken. / Leer hen het Pausschap zien / als een vondst van uw wijsheid, / de onwrikbare grondslag van de eenheid uwer Kerk, / een eer voor gans het menschdom, / een parel uit uw Hart. / Amen.

Bonden v. h. H. Hart, Mechelen.

ALG. INTENTIE VOOR DECEMBER 1955

VOOR DE GOEDE UITSLAG VAN DE « KRUISTOCHT VOOR EEN BETERE WERELD ».

—

Van uit Rome, O Heilig Hart van Jezus, / is een wekroep gekomen. / Onze Heilige Vader de Paus wenst / dat gans de kristenheid zich zou aaneenscharen / tot een heilige kruistocht voor een betere wereld. /

Gij hebt ons de opdracht gegeven dat wij elkander zouden beminnen. / En zie, staten en standen onderhouden tegenover elkaar / niet eens de elementairste wetten van rechtvaardigheid. / De wereld lijkt nog altijd meer op een oerwoud dan op een huisgezin.

Verlevendig in ons, Heer Jezus, het besef van het kindschap Gods. / Dan zullen wij elkaar meer als broeders beschouwen. / En wanneer de broederschap hersteld is, / dan heeft de nieuwe, betere wereld reeds een aanvang genomen. /

Maria, Koningin van de wereld, / voer ons aan in de heilige kruistocht waartoe de Paus ons oproept.

Bonden v. h. H. Hart, Mechelen.

ALG. INTENTIE VOOR NOVEMBER 1955

BEVORDERING VAN DE GEEST VAN BOETVAARDIGHEID.

—

Heilig Hart van Jezus, / wij erkennen dat wij bekering nodig hebben. / Wij belijden de zondigheid van ons hart. / Wij willen ons niet beter achten dan de anderen / maar rouwmoedig op onze borst slaan en smeken : / Heer, wees ons zondaars genadig.

Gelief onze boetedoeningen te beschouwen / als een teken van de oprechtheid van onze gevoelens. / Door een verstorven leven / zullen wij ons voor iedere misstap pogen te behoeden. / Elke Vrijdag zal de onthouding ons een heilige plicht zijn. / De smartelijke zonden van ons eigen leven en van gans onze tijd / zullen wij door een eerherstellende liefde vergoeden.

Maria, Moeder van smarten, / geef ons de sterkte om uw herhaalde oproep tot boete / met edelmoedigheid te beantwoorden.

Bonden v. h. H. Hart, Mechelen.

Heilig Hart van Jezus, ik draag U op, door het Onbevlekt Hart van Maria, al mijn bidden en werken, vreugden en lijden van deze dag, tot herstel van onze beledigingen en tot al de intenties waarvoor Gij U voortdurend op het altaar opoffert.
In het biezonder draag ik ze U op voor de intenties door Z. H. de Paus aanbevolen.

Heer, hoe ontzettend groot is uw macht!
Hoe oneindig is uw wijsheid!
Hoe onmetelijk is uw goedheid!
Gij hebt het atoom geschapen
met zijn ontzettende kracht,
voor het welzijn van de mensen,
niet voor hun vernietiging.
Mensen ontdekken nu,
na miljarden jaren,
wat Gij hebt uitgevonden en gemaakt.
In de handen van haat en nijd
wordt het atoom een vreeslijk moordtuig.
Geef ons iets van uw liefdekracht,
om van uw atoom te maken:
een werktuig van vrede en welvaart,
zoals Gij het hebt bedoeld.
Maak dat alle volkeren
luisteren naar de stem van de Heilige Vader
en alle atoombommen vernietigen,
om er niet door vernietigd te worden.
Alleen uw bovenmenselijke liefde
kan het mensdom redden
van een verschrikkelijke ondergang. Amen.

Heilig Hart van Jezus, ik draag U op, door het Onbevlekt Hart van Maria, al mijn bidden en werken, vreugden en lijden van deze dag, tot herstel van onze beledigingen en tot al de intenties waarvoor Gij U voortdurend op het altaar opoffert.
In het biezonder draag ik ze U op voor de intenties door Z. H. de Paus aanbevolen.

Heer, in deze vakantietijd
zijn miljoenen mensen op de baan.
Velen zullen terugkeren,
verkwikt en uitgerust,
dank aan uw vreedzame natuur.
Maar hoevelen zullen verongelukken
door eigen dwaasheid of onvoorzichtigheid,
of door de schuld van anderen!
Help ons allen matig
en voorzichtig te blijven.
Leer aan de mensen van de techniek
dat zij niet alles mógen doen
wat hun machines kúnnen doen.
Machines hebben geen geweten;
mensen móeten geweten hebben.
Geef aan alle chauffeurs en machinisten,
aan alle piloten en soldaten,
aan alle dokters en ingenieurs,
aan alle bankiers en zakenlui,
aan al de leiders van de volkeren:
eerbied voor U, Vader van de mensen.
Zolang zij in U
de Heer van het leven eerbiedigen
zullen zij hun eigen geweten eerbiedigen
en het leven van de evenmens ontzien.
Amen.

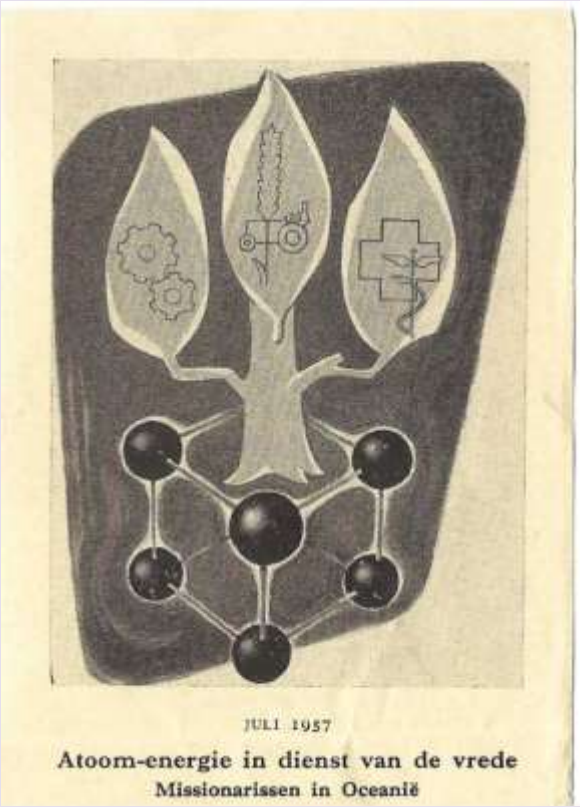

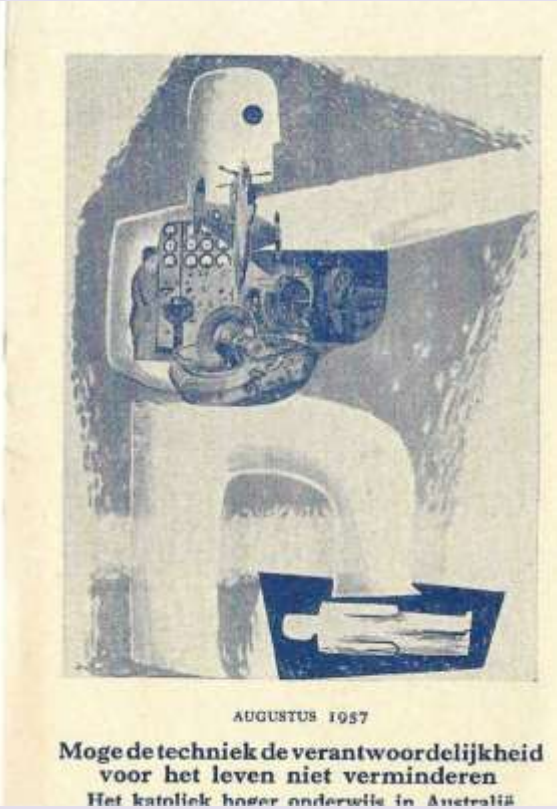

Kermis (kerkmis) te Nukerke
De zomerkermis valt op de zondag vóór Sint-Pieter en de najaarskermis is de 3de zondag van september. Goed om weten voor de toekomst als men later de traditie wil verderzetten.
Veel stelden die kermissen niet voor. Op de plaatse stond wel eens een schietkraam en heel soms een draaimolentje.
Op Sint-Pieter (29 juni) zelf werd er in “Den Engel” aan ringsteken gedaan.

Begrafenissen
Tot vóór den oorlog had er na de koordienst een brooduitdeling plaats voor de armen. Na een overlijden droegen de dichtste familieleden 6 maanden lang de rauw en verder tot 1 jaar grijze kledij. Nadien werd tot de jaren tachtig werd enkel gedurende 6 weken

de zwarte kledij gedragen. Bij elke kerkelijke begrafenis stak de kerk vol. De meeste gelovigen hadden aangepaste donkere kledij aan en toen gingen de mannen nog “ter offerande” met zwarte handschoenen aan.

Jules Ghijs
Deze dorpsfiguur met 12 stielen en 13 ongelukken leefde armtierig in een klein huisje aan de Kortekeer. Naar het schijnt trok hij iedere dag ter kerke en na de kerkdienst mocht hij bij bakker Michel zijn dagelijks broodje komen halen.

Oude zerken van parochiepriesters. In de volksmond heet het dat deze priesters begraven liggen op een plaats dat “het vagevuur” heet. Een goede verstaander zal wel begrijpen waarom. Of niet soms? Wel deze mannen zullen ook wel niet zonder zonde zijn geweest. Hun ziel moest dus nog even boeten vooraleer ze het “Rijk der Hemelen” mocht betreden. Maar… er was ook een “geuzenhoekje” nl. aan de koude noordzijde van de sacristie. Wie werd daar begraven denk je ???

Op schrift op de grafzerk van pastor Carolus Vandeweghe

D. O. M.

HIER IS BEGRAEVEN

DEN EERWEERDEN HEER CAROLUS VANDENWEGHE

ZOON VAN Hr JACOBUS

EN Me Anghelina Magherman

GEBOOREN TOT ROOBOST 13 APRIL 1755

PRIESTER GEWYD 1788 COADJUTOR TOT S.t MARIA AUDENHOVE 1790 ONDERPASTO TE ETICHOVE 1791

PASTOR TOT SULSIQUE 1805

PASTOR DEEZER PAROCHIE 1818

ALHIER SCHIELYK OVERLEDEN 30 JANUARY 1835

VOOR WIENS ZIELE AEN DEEZEN ARMEN GEFUNDEERT IS EEN SOLEMNEL EN EEUWIG DUERENDE JAERGETYDE

Bid voor de ziele

D.O.M. betekent Deo Optima Mascitnoque
Een coadjutor ie een adjunct van een prelaat

Grafzerk van de familie Van Malleghem

GELOOFD ZIJ JEZUS CHRISTUS AMEN

TER ZALIGER GEDACHTENIS
VAN PETRUS AUGUSTINUS VAN MALLEGHEM
GEBOREN TE NUKERKE DEN 20 NOVEMBER 1776
EN DAER OVERLEDEN DEN 15 MAART 1858
VAN ZIJN ECHTGENOTE
ANNA THERESIA VAN DE PUTTE
GEBOREN TE NUKERKE DEN 30 SEPTEMBER 1795
ALDAER OVERLEDEN DEN 20 MAART 1865
VAN HUNNE KINDEREN
A CLEMENCE GEBOREN TE NUKERKE 21 DECEMBER 1824
EN ALDAER OVERLEDEN 6 APRIL 1905

VICTOR GENEESHEER EN OUD-BURGEMEESTER DER
GEMEENTE NUKERKE GEBOREN DEN 22 DECEMBER 1827
EN OVERLEDEN DEN 2 MEI 1900 EN
ZIJNE ECHTGENOTE ROSALIE DE TOLLENAERE 1858-1905
DE ZEER EERWAARDEN DESIRERIUS AUGUSTINUS
TITULARIS KANUNNIK VAN S. BAAFS HOOFDKERK
GEBOREN TE NUKERKE DEN 14 JANUARI 1831
EN OVERLEDEN TE GENT DEN 29 JANUARI 1890

Grafzerk van pastoor Schoorens

EEUWIGE GEDACHTENIS
AAN EERW. HEER
SCHOORENS
• NUKERKE 29-3-1852
+ LOUISE-MARIE 1937

Grafzerk van pastoor De Vroede

D.O.M.

HIER LIGT BEGRAVEN
DE PAROCHIEPRIESTER
JOANNES DE VROEDE
BOLAERE PRP
NEUKERCKE
ETICHOVE 53 JAERE

OVERLEDEN DEN 6 MERTE

Het dak van de kerk moest al eens hersteld worden…

Meermaals werd het leien dak van de kerk hersteld door echte dakacrobaten zoals daar waren ene Salomon Van Quaille, zijn broer, zijn zoon en zijn twee neven. Zijn vrouw noemde Bresillion Lucie. Zie foto's weliswaar zitten ze hier niet op onze kerk. Salomon zit rechts op de foto met de klakke scheef op het hoofd. Hij is geboren in Gavere op een zaterdag 31 augustus 1895. Hun kinderen waren o.a. Pierre, Maurice en Luce. De familie Van Quaille woonden in de jaren 50 en 60 in een huisje met huisnummer 5 in het stille Zeitje. Salomon overleed als tachtigjarige in 1970.

Op de site van Firma Vanquaille lezen we:”*...Reeds vele generaties is de familie Vanquaille aktief als dakdekkers. De sporen, in de vorm van inscripties, gaan terug tot in de 18de eeuw…. Het oudste spoor tot op heden teruggevonden zat in de nok van het oude gemeentehuis van Nukerke (Maarkedal) met een inkerving in loden slab “**A van quaille 1751”.** Stamonderzoek wees uit dat dit Adriaan moet geweest zijn.”*

Met dank aan Luce voor de foto’s.